

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

**Outdoorové aktivity
pro zdravotně postižené osoby**

Diplomová práce

Vedoucí práce:

Doc. PhDr. Jan Neuman, CSc.

Vypracoval:

Bc. Martin Trčka

Listopad 2011

Prohlašuji, že jsem závěrečnou diplomovou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

Bc. Martin Trčka

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:	Fakulta / katedra:	Datum vypůjčení:	Podpis:
-------------------	--------------------	------------------	---------

Poděkování

Zde na tomto místě bych velice rád poděkoval panu Doc. PhDr. Janu Neumanovi, CSc. za jeho odborné vedení a cenné připomínky při tvorbě této práce, za jeho praktické rady a možnost využití jeho kontaktů a zkušeností v dané problematice.

Veliký dík patří také mé rodině za velikou morální podporu.

ANOTACE

Název práce: Outdoorové aktivity pro zdravotně postižené osoby.

Cíle práce: Připravit odbornou argumentaci pro zřízení profesionálního střediska nabízejícího outdoorové aktivity pro zdravotně postižené osoby. Prozkoumat stávající stav na poli outdoorových aktivit. Zjistit zájem pracovníků v oblasti výchovy zdravotně postižených osob o služby poskytované outdoorovým střediskem pro zdravotně postižené osoby. Zjistit zájem zdravotně postižených osob o služby poskytované outdoorovým střediskem pro zdravotně postižené osoby.

Metoda: Hlavní metodou této práce je kvantitativní výzkum pomocí nestandardizovaného dotazníku distribuovaného odborným pracovníkům a organizacím zabývajících se výchovou zdravotně postižených osob a mezi zdravotně postižené osoby.

Výsledky: Na základě průzkumu veřejně dostupných informací byl sestaven aktuální seznam organizací a spolků zabývajících se přípravou outdoorových aktivit pro zdravotně postižené osoby v České republice. Vlastním šetřením pak byl zjištěn i pozitivní zájem pracovníků se ZdP a samotných zdravotně postižených o outdoorové aktivity, byl sestaven žebříček nejžádanějších aktivit a zjištěno povědomí respondentů o organizacích zaměřujících se na outdoorové aktivity pro zdravotně postižené v ČR.

Klíčová slova: Outdoor, outdoorové aktivity, outdoorové sporty, outdoorová centra, zdravotně postižení, integrace, adaptace.

ABSTRACT

Title: Outdoor Activities for People with Disabilities

Aims: The aim of the thesis is to prepare an argumentation for creating a professional centre offering outdoor activities to people with disabilities; to explore current situation within the field of outdoor activities; to assess the interest of workers in the field of education of people with disabilities in services provided by outdoor centres for people with disabilities; to assess the interest of people with disabilities in services provided by outdoor centres for people with disabilities.

Methods: The principal method of this work is a quantitative research by means of non-standard questionnaire distributed to people with disabilities and to professional workers and organizations engaged in education of people with disabilities.

Results: Based on a survey of publicly accessible information there was compiled an up-to-date list of organizations and centres engaged in providing outdoor activities for people with disabilities in the Czech Republic. My personal inquiry also showed a positive approach of people with disabilities and workers with disabled people towards outdoor activities; a scale of most demanded activities was compiled; and the respondents' awareness was found of organizations aimed at outdoor activities for people with disabilities in the Czech Republic.

Key words: Outdoor, Outdoor Activities, Outdoor Sports, Outdoor Centres, People with Disabilities, Integration, Adaptation.

Obsah:

1	ÚVOD.....	- 10 -
2	STUDIUM DOSTUPNÝCH ZDROJŮ A LITERATURY	- 12 -
2.1	OUTDOOROVÉ AKTIVITY	- 12 -
2.1.1	Outdoor Education.....	- 13 -
2.1.2	Outdoor Activities	- 14 -
2.1.3	Adventure Education	- 15 -
2.1.4	Environmental Education	- 16 -
2.1.5	Outdoor Recreation.....	- 16 -
2.2	ZDRAVOTNÍ POSTIŽENÍ.....	- 18 -
2.2.1	Typy postižení	- 18 -
2.2.2	Obecné principy práce se zdravotně postiženými.....	- 19 -
2.3	OUTDOOROVÉ AKTIVITY PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ	- 20 -
2.3.1	Integrace a adaptace.....	- 20 -
2.3.2	Provozované outdoorové aktivity	- 21 -
2.4	OUTDOOROVÁ CENTRA A ORGANIZACE PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ V ČR.....	- 23 -
2.4.1	ABAK-počítadlo o.s.	- 23 -
2.4.2	Adrenalin bez bariér	- 23 -
2.4.3	APA VČAS.....	- 24 -
2.4.4	Centrum handicapovaných lyžařů.....	- 25 -
2.4.5	Centrum Paraple	- 25 -
2.4.6	CEPOA - Centrum sportovních aktivit zdravotně postižených studentů UK ..	- 26 -
2.4.7	Česká federace Spastic Handicap	- 26 -
2.4.8	Česká asociace tělesně handicapovaných sportovců	- 27 -
2.4.9	Český svaz tělesně postižených sportovců	- 27 -
2.4.10	Český svaz zrakově postižených sportovců.....	- 28 -
2.4.11	HO MATAHARI	- 29 -
2.4.12	Klub českých turistů zdravotně postižených.....	- 29 -
2.4.13	KLUB ČESKÝCH TURISTŮ ZdP ELÁN OPAVA	- 30 -
2.4.14	Křídla – K-Trust	- 31 -
2.4.15	Motoklub Vozíčkářů ČR o.s.	- 32 -
2.4.16	OA Jánské Lázně	- 32 -
2.4.16.1	Školní klub.....	- 32 -
2.4.16.2	Sportovní Club Obchodní Akademie Janské Lázně.....	- 33 -
2.4.16.3	SK Akáda Jánské Lázně.....	- 33 -
2.4.17	OÁZA Hodonín	- 33 -
2.4.18	Rekreační a výukové středisko UK FTVS u Stráže nad Nežárkou (Ovčín)	- 34 -

2.4.19	Restart.....	- 35 -
2.4.20	Sportability	- 35 -
2.4.21	SC Jedličkova ústavu	- 36 -
2.4.22	Sportovní klub vozičkářů Praha.....	- 36 -
2.4.23	Spolek Trend vozičkářů Olomouc	- 37 -
2.4.24	Sportem proti bariérám	- 38 -
2.4.25	Team Spirit	- 38 -
2.4.26	Užitečný život.....	- 39 -
3	CÍL A ÚKOLY PRÁCE	- 40 -
4	METODOLOGIE	- 41 -
4.1	CHARAKTERISTIKA DOTAZOVANÉHO SOUBORU	- 41 -
4.2	TESTOVANÝ VZOREK	- 42 -
4.3	POUŽITÁ METODA ŠETŘENÍ	- 42 -
4.4	ZPŮSOB VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ	- 42 -
5	VLASTNÍ ŠETŘENÍ A JEHO VÝSLEDKY	- 44 -
5.1	ZÁKLADNÍ ROZDĚLENÍ RESPONDENTŮ	- 44 -
5.1.1	Pracovníci se ZdP vs. ZdP	- 45 -
5.1.2	Vztah pracovníka se ZdP k ZdP	- 46 -
5.1.3	Druh postižení.....	- 47 -
5.2	OSOBNÍ ZKUŠENOST S OUTDOOROVÝMI AKTIVITAMI.....	- 48 -
5.2.1	Zastoupení outdoorových aktivit	- 49 -
5.3	MÍSTO PROVOZOVÁNÍ AKTIVIT.....	- 53 -
5.4	POVĚDOMÍ O OUTDOOROVÝCH SDRUŽENÍCH.....	- 54 -
5.4.1	Jaká outdoorová sdružení respondenti znají	- 55 -
5.5	ČETNOST PROVOZOVÁNÍ OUTDOOROVÝCH AKTIVIT RESPONDENTY	- 58 -
5.6	NEJŽÁDANĚJŠÍ OUTDOOROVÁ AKTIVITA	- 59 -
5.7	PREFEROVANÁ DÉLKA KURZU	- 63 -
5.8	PREFEROVANÁ DOJEZDOVÁ VZDÁLENOST DO OUTDOOROVÉHO CENTRA	- 64 -
5.9	PŘIJATELNÉ NÁKLADY	- 66 -
5.10	SMYSLUPLNOST OUTDOOROVÝCH AKTIVIT	- 67 -
6	DISKUSE.....	- 69 -
7	ZÁVĚR	- 73 -
8	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	- 75 -
9	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	- 77 -

10	SEZNAM GRAFŮ V TEXTU.....	- 82 -
11	SEZNAM TABULEK V TEXTU	- 83 -
12	SEZNAM PŘÍLOH.....	- 84 -
12.1	PŘÍLOHA Č. 1 - PRVNÍ ŽÁDOST O VYPLNĚNÍ DOTAZNÍKU.....	I
12.2	PŘÍLOHA Č. 2 - OPAKOVANÁ ŽÁDOST O VYPLNĚNÍ DOTAZNÍKU.....	II
12.3	PŘÍLOHA Č. 3 - DOTAZNÍK	III
12.4	PŘÍLOHA Č. 4 - PRACOVNÍ TABULKA S VYHODNOCENÍM DOTAZNÍKŮ PRVNÍ ČÁST	VI
12.5	PŘÍLOHA Č. 5 - PRACOVNÍ TABULKA S VYHODNOCENÍM DOTAZNÍKŮ DRUHÁ ČÁST	X
12.6	PŘÍLOHA Č. 6 - PRACOVNÍ TABULKA S VYHODNOCENÍM DOTAZNÍKŮ TŘETÍ ČÁST...	XIV

1 Úvod

Již od počátku svého studia na FTVS UK jsem se snažil v maximální míře zaměřit na dlouhodobou oblast mého zájmu, což jsou sportovní a outdoorové aktivity pro zdravotně postižené osoby. Od roku 2002 do roku 2007 jsem spolu se svými přáteli uspořádal několik vícedenních pobytových akcí, jejichž nosnou částí byly lanové aktivity přizpůsobené pro děti s diagnózou dětské mozkové obrny (DMO). Hlavní náplní byly různé typy lanovek, slaňování ze skal, hradeb či mostů, lezení v přírodě a na umělé stěně, výlety, návštěvy zajímavých přírodních a kulturních památek a další. V průběhu let bylo pak velice zajímavé sledovat reakce účastníků, kteří se námi připravených akcí zúčastňovali pravidelně. Od prvotní nedůvěry a velkého strachu z neznámého jsme se postupně setkávali s nadšenou reakcí a očekáváním dalších výzev k překonávání. Studium oboru tělesná a pracovní výchova zdravotně postižených na FTVS pak bylo logickým vyústěním mého dlouhodobého zájmu o tuto oblast.

V průběhu prvních tří let studia jsem se nejprve seznamoval s podmínkami, které mi škola poskytla a stavem a situací v tomto oboru. Stěžejním bylo hlavně seznámení s odborníky na danou problematiku a dále pak kontakty na sdružení a spolky v ČR zabývající se stejnou problematikou a také zahraniční kontakty. Toto období jsem zakončil vypracováním bakalářské práce na téma „Outdoorové aktivity a střediska pro zdravotně postižené osoby“. V práci jsem se zabýval hledáním organizací, které se věnují outdoorovým aktivitám ZdP v ČR a porovnával náš stav se situací v zahraničí (Norsko, Velká Británie, USA). V práci jsem také zhodnotil svoji osobní zkušenost ze studijního pobytu z center v Norsku a Velké Británii.

Výsledky bakalářské práce mi pak ukázaly směr mé další práce. Při zpracování BP jsem zjistil, že v České republice existují organizace a spolky zabývající se přípravou outdoorových aktivit pro zdravotně postižené osoby, ba dokonce nabízející programy srovnatelné se zahraničními organizacemi, avšak neexistuje zde žádné stálé centrum srovnatelné s těmi zahraničními, intenzivně se věnující této práci.

Ve své diplomové práci jsem se proto rozhodl věnovat se více situaci v České republice a to na dvou úrovních. V první, teoretické části této práce, se tedy snažím lépe zmapovat stav organizací věnujících se outdoorovým aktivitám pro zdravotně postižené

a ve druhé, praktické části, pak zjišťuji povědomí zdravotně postižených a pracovníků se ZdP o outdoorových aktivitách a sdruženích v ČR a zjišťuji jejich zájem o outdoorové sporty a aktivity. Výstupem této práce by mělo být rozšíření mé argumentace z bakalářské práce, pro vytvoření stálého centra zabývajícího se outdoorovými aktivitami pro zdravotně postižené.

Při studiu a přípravě teoretické části jsem se snažil neomezovat se pouze na práce zpracované v rámci FTVS, ale snažil jsem se využít i veřejně dostupných zdrojů dalších univerzit a zjistit tak stav v celé ČR.

2 Studium dostupných zdrojů a literatury

2.1 Outdoorové aktivity

Pobyt v přírodě, turistika a jiné aktivity prováděné „za dveřmi“ mají v České republice již svoji tradici. Od počátku dvacátého století se u nás sdružovali lidé v různých spolcích, které měly v programu pobyty v přírodě, výlety, výchovu mládeže v přírodě a jiné aktivity. Mezi ty nejznámější uskupení patří např. Klub Českých turistů, Sokol, Orel, Trampské hnutí, Svaz junáků – skautů a skautek, Hnutí Brontosaurus, Český svaz ochránců přírody, Prázdninová škola Lipnice a další.

V posledních letech se v České republice rozmohla móda center a organizací poskytujících svým klientům netradiční sportovní zážitky a aktivity v přírodě. Pro tato centra či jimi pořádané aktivity se ujal souhrnný název „Outdoorová“. Při hledání významu slova Outdoor narazíme například na následující definici:

Outdoor je vše, co je „za dveřmi“ (z angl. out - mimo, za; door - dveře). Dnes je tento termín všeobecně chápán jako označení oboru „pobyt v přírodě“, především jako způsob trávení volného času. (Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Outdoor>)

Slovo outdoor je v současné době spojováno a používáno v mnoha dalších slovních spojeních, což znesnadňuje orientaci v jednotlivých pojmech. Turčová (2005) ve své disertační práci dochází k následujícímu závěru: „*Problém terminologie výchovy a aktivit v přírodě, kterým se zabýváme v práci, je velmi komplikovaný a z našeho pohledu téměř neřešitelný. Po diskusích s britskými a českými experty se domníváme, že je nerealistické dohodnout se na stejných definicích jednotlivých termínů, které odpovídají různým přístupům.*“ Z důvodu nepřehlednosti a nejasnosti ve vlastní terminologii bude tedy vhodné v úvodu této práce shrnout a objasnit nejpoužívanější termíny z oblasti výchovy v přírodě. Při stanovování jednotlivých pojmů můžeme vycházet z výše uvedené práce Turčové (2005), která mimo jiné uvádí následující termíny:

- Outdoor Education – výchova v přírodě
- Outdoor Activities – aktivity v přírodě

- Adventure Education – dobrodružná výchova
- Environmental Education – environmentální (ekologická) výchova
- Recreation/leisure – rekreace/volný čas

Svou práci jsem nazval „Outdoorové aktivity a střediska pro zdravotně postižené osoby“. Slovo outdoor zde chápu jako zastřešující význam pro aktivity, které jsou v této práci zmiňovány.

2.1.1 Outdoor Education

V českém překladu „Výchova v přírodě“. Turčová (2005) slovní spojení Outdoor education (EN) i Výchova v přírodě (CZ) ve své práci označuje jako zastřešující pojmy. Jako definici tohoto slovního spojení můžeme využít následující vysvětlení: „*Využívá především aktivity v přírodním prostředí zaměřené na přípravu pro život v přírodě. Dále hledá způsoby, jak přenést učební a výchovné postupy do přírody, jak získat více znalostí přírodě a vztahu lidí k přírodě. Zároveň využívá aktivit v přírodě k rozvoji osobnosti.*“ (Neuman a kol., 2000).

Turčová (2005) pak pojem „Výchova v přírodě“ nadřazuje nad následující činnosti:

- *výchova v přírodě/výchova v přírodním prostředí/výchova mimo budovu školy,*
- *mimo třídu/výchova o přírodě/výchova přírodou*
- *učení v přírodě*
- *výchova hrou*
- *tábornická výchova*
- *outdoor*
- *outdoor management training*
- *vůdcovství v přírodě*

2.1.2 Outdoor Activities

V práci Turčové (2005) toto spojení nalezneme jako jednu z částí pojmu „Outdoor Education – Výchova v přírodě“. Doslovným překladem tohoto slovního spojení jsou „Outdoorové aktivity“, tedy aktivní činnost mimo tělocvičny, sportovní haly a města. Neuman (2000) uvádí, že se jedná o „*okruh činností, které v sobě zahrnují turistiku, sporty v přírodě, hry a různá cvičení. K nim řadíme především činnosti, které konáme vlastní silou (event. za pomoci speciálního vybavení) a které jsou spjaté se šetrným využíváním přírodního prostředí nebo s překonáváním přírodních překážek.*“

Z této definice si tedy můžeme utvořit představu o tom, co jsou outdoorové aktivity. Zmínka o „*šetrném využívání přírodního prostředí*“ pak poukazuje na blízkost s ekologií a ekologickou výchovou.

Zdůvodnění toho, že se lidé věnují právě outdoorovým sportům je mnoho. Mezi jedno obecnější vysvětlení patří citace z internetové encyklopedie Wikipedia. „*Outdoorové aktivity jsou prováděny za účelem prožitku přírodního prostředí a scenérie, snížení stresu, nalezení míru v přírodě, těšení se z vlastního života a k relaxaci. Jsou alternativou k drahým formám turistiky a cestování. Outdoorové aktivity jsou také často využívány jako prostředek ke vzdělávání a vytváření kolektivu.*“

(Zdroj: http://en.wikipedia.org/wiki/Outdoor_activity)

Turčová (2005) mezi aktivity v přírodě zařazuje následující činnosti:

- *sporty v přírodě*
- *hry v přírodě*
- *pobyt v přírodě*
- *cvičení v přírodě*
- *turistika*
- *kempování*
- *táboření*

2.1.3 Adventure Education

Adventure Education, neboli „Dobrodružnou výchovou“ vymezujeme okruh aktivit, které přinášejí jedincům dobrodružné, či napínavé prožitky. Dle Neumana (2000): *„Výchova dobrodružstvím předpokládá společné řešení problémových situací (dobrodružně orientovaných úkolů) ve skupině a překonávání výzev jednotlivcem. Dynamické procesy mezi členy skupiny i překonávání vlastních hranic jedinců slouží k osobnímu růstu a rozvoji. Postupy dobrodružné výchovy nemusí být svázány jen s aktivitami v přírodě.“*

Turčová (2005) pod pojem dobrodružná výchova řadí:

- *dobrodružné programy/tvorba dobrodružných programů,*
- *programované učení dobrodružstvím (v přírodě)*
- *dobrodružný výcvik/trénink*
- *výchova výzvou*
- *expediční učení*
- *výchova k přežití/přežití v přírodě/survival*
- *dobrodružné hry*
- *dobrodružné sporty*
- *lanové překážkové dráhy / lanové překážky / lanové dráhy / “lanovky” / lanové aktivity*
- *výzvodé aktivity (v přírodě)*
- *výzvodé překážky*
- *rizikové aktivity*

2.1.4 Environmental Education

Environmentální, či ekologická výchova. *Obecně se zabývá vztahy mezi člověkem a životním prostorem na Zemi. V užším pojetí je zaměřena na vytváření zájmu o poznávání přírody a její ochranu a využívání her s ekologickou tematikou (ekohry).* (Neuman a kol., 2000).

Sama osobě má ekologická výchova spíše blíže k filozofii, než ke sportům v přírodě, ale je v posledních letech nedílnou součástí výchovy v přírodě. Svůj vliv na prosazování tohoto směru mají převážně ekologické organizace, jako je Hnutí Brontosaurus, Český svaz ochránců přírody a další. Pro doplnění představy o rozsahu pojmu environmentální/ekologická výchova je zde uveden činnosti spadající pod tuto složku dle Turčové (2005):

- *ekologická výchova*
- *výchova k ochraně a zachování přírodních zdrojů*
- *výchova k ochraně životního prostředí (v přírodě)*
- *výchova k trvale udržitelnému rozvoji*
- *hlubinná ekologie*

2.1.5 Outdoor Recreation

Doslovný překlad „outdoorová rekreace“, nebo také „rekreace v přírodě“ již předesílá, že se nebude jednat o žádné sportovní výkony, ale spíše o aktivní odpočinek odreagování se od stresu a načerpání sil v přírodě. Neuman (2000) pod pojmem outdoor recreation zmiňuje: *„Jakákoliv aktivita v přírodě, od práce na zahrádce, procházek, táboření, pikniků až po jízdy terénním autem po poušti. Vztahuje se k volnému času, odpočinku a zábavě.“*

V práci Turčové (2005) pak nalezneme rozšíření tohoto pojmu ještě spojení volný čas (leisure EN), nebo také volnočasové aktivity. Pod pojem rekreace pak řadí následující činnosti:

- *rekreace v přírodě*
- *mimoškolní výchova*
- *neformální výchova*
- *dobrodružné prázdniny/dovolené*
- *cestování za dobrodružstvím*
- *aktivity ve volném čase*

2.2 Zdravotní postižení

Jelikož se ve své práci zabývám outdoorovými aktivitami pro zdravotně postižené, je nasnadě zmínit i definice termínů, které se dotýkají právě oblasti zdravotně postižených. Dle mezinárodní klasifikace poruch, postižení a handicapů – ICDH jsou definovány následující základní termíny:

IMPAIRMENT / VADA / PORUCHA = *jakákoli ztráta nebo abnormalita psychické, fyziologické nebo anatomické struktury či funkce. Výraz choroby/vady/úrazu, na úrovni struktury nebo funkce orgánu, nemusí být vnímán.* (Daďová, 2006)

DISABILITY / POSTIŽENÍ / NESCHOPNOST = *jakékoli omezení nebo nedostatek schopnosti (jako důsledek poruchy) jednat či vykonat činnost způsobem nebo v rozsahu považovaném pro člověka za normální. Morfologické a funkční následky poruchy omezují člověka, tj. není dostatečně schopen vykonávat nějakou činnost.* (Daďová, 2006)

HANDICAP = *znevýhodnění určitého jedince, vyplývající z jeho poruchy či postižení, které pak omezuje nebo zabraňuje splnění určité normální role, která se od tohoto jedince očekává. Projekce obtíží do společenského prostředí, sociální dimenze problému (rozpor mezi očekáváním a stavem/výkonností, vyplývá z poruchy nebo disability).* (Daďová, 2006)

2.2.1 Typy postižení

Zdravotní postižení se týká přibližně 10% lidské populace. Daďová (2006) uvádí následující informace: „*Ve světě se vyskytuje cca 500–550 milionů lidí se zdravotním postižením. V Evropě se rozličné poruchy, postižení či oslabení týkají téměř každého 10. člověka. Z toho je víc než 50% důsledkem choroby, méně než 30% důsledkem nehod. Z toho vyplývá teoretický předpoklad, že každý 10. člověk může mít potřebu upraveného vzdělávání a určitou adaptaci pohybových aktivit.*“

Vlastní zdravotní postižení pak můžeme rozdělit do 5 ti kategorií, přičemž při vlastní práci a přípravě programu pro zdravotně postižené je nutné seznámit se s důsledky jednotlivých typů postižení a s možnostmi a schopnostmi postiženého. Kategorie postižení mohou být následující:

- Tělesné postižení (paraplegie, kvadruplegie, DMO, amputace, ...)
- Smyslové (nevidomí, neslyšící, ...)
- Mentální (osoby s nízkým IQ, DMO, autismus, ...)
- Psychické (psychiatrické diagnózy, závislosti, ...)
- Civilizační choroby (obezita, stres, DM, ...)

2.2.2 Obecné principy práce se zdravotně postiženými

Při práci se zdravotně postiženými a volbě aktivit v přírodě bychom měli vycházet z typu a míry postižení daného jedince. Každý typ postižení a aktivity má svá specifika, přesto lze nalézt obecné principy, jichž je dobré se držet. Lebeda (2004) je shrnul v následujících bodech:

1. *Nebát se zeptat. Není hloupých otázek, hloupé jsou jen vlastní neověřené a nepodložené závěry a úsudky.*
2. *Nevtíravě zjistit, jestli je účastník v pohodě s otevřenou komunikací kolem svého postižení.*
3. *Naslouchat účastníkovi, abychom zjistili, jaké výrazy ve spojení se svým postižením používá a přebrat je (slepý nebo nevidomý, apod.)*
4. *Nemyslet si, že je povinností týmu mít pro všechny kurzovní situace řešení, jak účastníka zapojit.*
5. *Vnímat účastníka jako možný zdroj řešení. Raději slevit z „tajemnosti“ programu a nechat si od něj poradit, jak ho nejlépe zapojit.*
6. *Pamatovat na to, že pomoc má smysl jen tehdy, má-li příjemce možnost říct si, v jaké podobě mu je pomoc k užítku.*
7. *Vnímat ho partnersky*
8. *Nevidět v jeho přítomnosti problém, ale příležitost něco nového se dozvědět, naučit, pochopit.*
9. *Uvolnit se, nebýt v křeči.*

2.3 Outdoorové aktivity pro zdravotně postižené

2.3.1 Integrace a adaptace

Dalšími dvěma pojmy, které se prolínají prací se zdravotně postiženými, jsou **integrace** a **adaptace**. Integrací rozumíme začleňování osob s postižením do skupiny osob bez postižení. Cílem integrace by pak mělo být poskytnutí společných zážitků skupině, ve které se vyskytují jak osoby s postižením, tak osoby bez postižení. Způsobem, jakým tohoto lze dosáhnout je pak adaptace. Kudláček, Valenta, Magerová (2004) však uvádí, že v současné době u nás neexistuje univerzální model postupu začleňování osob se zdravotním postižením do outdoorových aktivit. Ve své práci se pak odvolávají na zkušenosti ze zahraničí a využívají konstrukt adaptace programu dle Sugermanové (2001), v následujících krocích:

1. *Zajištění informací, zdrojů, podpory*
2. *Zjištění postojů instruktorů*
3. *Zjištění specifických informací o možnostech klientů*
4. *Příprava potřebných adaptací*
5. *Implementace programu*
6. *Evaluace programu*

Samotný proces adaptace se však může stát kontraproduktivní, proto je dobré se držet následujících doporučení, která nalezneme v díle Schleien, McAvoy, Lais, Rynders (1993).

1. *Přizpůsobovat pouze je-li to nezbytné.*
2. *Nahlížet na adaptaci jako na dočasné či přechodné řešení.*
3. *Provádět adaptaci na individuálním základě.*
4. *Adaptaci směřovat k dosažení normy.*
5. *Provádět adaptaci prostředky dostupnými všem.*

Schleien, McAvoy, Lais, Rynders (1993) pak stanovují pět základních typů adaptací při přípravě outdoorových programů. Jedná se o:

1. *Využívání různých materiálů*
2. *Úpravu procedur a pravidel*
3. *Postupné učení dovedností*
4. *Modifikaci prostředí*
5. *Průpravné aktivity*

2.3.2 Provozované outdoorové aktivity

Zamyslíme-li se nad tím, které outdoorové sporty, či aktivity mohou zdravotně postižení provozovat, dojdeme k závěru, že při dostatečné míře adaptace téměř jakékoliv. Následující výčet obsahuje aktivity v přírodě a sporty, které jsou zdravotně postiženým nabízeny:

- Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)
- Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)
- Běh na lyžích, jízda na sledgi, biatlon
- Cyklistika, cykloturistika, horská kola
- Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry
- Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace
- Ekologická výchova
- Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně
- Jezdectví, jízda s psím spřežením
- Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing
- Lanové překážky a problémové hry
- Lukostřelba, střelba z kuše
- Paragliding, tandemové seskoky

- Potápění
- Speleologie
- Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika

2.4 Outdoorová centra a organizace pro zdravotně postižené v ČR

Následující kapitola obsahuje výčet organizací, center a spolků, zabývajících se přípravou programů pro zdravotně postižené, na které jsem během přípravy této práce narazil. Tento výpis rozhodně není kompletním seznamem takovýchto center, avšak může pomoci při hledání nových kontaktů, námětů a myšlenek. Jako zdroj hledání jsem využil síť internet a vyhledávací servery google, seznam, centrum, wikipedia a další. Oproti své bakalářské práci jsem se nyní věnoval pouze organizacím a spolkům v České republice a to takovým spolkům, které mají ve své činnosti zařazeny právě outdoorové aktivity uvedené v předcházející kapitole této práce (viz kapitola 2.3.2 Provozované outdoorové aktivity).

2.4.1 ABAK-počítadlo o.s.

ABAK-počítadlo je občanské sdružení pracující při SŠ prof. Zdeňka Matějčka v Ostravě – Porubě. Ve své činnosti se zaměřuje na:

- *Podporu volnočasových aktivit zdravotně nebo sociálně znevýhodněných žáků*
- *Podporu sportovní a rehabilitační činnosti žáků*
- *Vytváření materiálních podmínek pro žáky s tělesným postižením*
- *Vytváření podmínek pro integraci žáků*

Nabízené outdoorové aktivity:

- Lyžování
- Turistika
- Vodní sporty

Zdroj a další informace na: <http://www.abak.wz.cz>

2.4.2 Adrenalin bez bariér

Adrenalin bez Bariér je občanské sdružení, jehož hlavní myšlenkou a cílem je kontakt, propojení a prožitky osob pohybujících se převážně pomocí lokomočních pomůcek (holí, berlí, invalidních vozíků...) a ostatní populací včetně studentů

odborných a podobně zaměřených škol při společných aktivitách sportovního, rekreačního a společenského charakteru.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Čtyřkolky
- Jachting
- Kiting
- Lukostřelba
- Lyžování
- Rafting
- Vodní a sněžné skútry

Zdroj a další informace na: <http://www.adrenalinbb.cz/>

2.4.3 APA VČAS

APA VČAS (Aplikované Pohybové Aktivity Volný Čas a Sport) je neziskové občanské sdružení, které působí po celé ČR a zabývá se vzděláním, výzkumem, integrací osob zdravotně postižených pomocí sportovních aktivit. Odborně garantuje rovněž integrační akce s akcentem na APA (aplikované pohybové aktivity) pro osoby zdravotně postižené, které pořádají soukromé společnosti, nadace a jiné organizace. Snaží se tak vnést do této oblasti skutečnou podstatu a odbornost na těchto akcích.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Lyžování
- Paravoltiž
- Vodní sporty

Zdroj a další informace na: <http://www.apavcas.cz>

2.4.4 Centrum handicapovaných lyžařů

Centrum handicapovaných lyžařů je nezisková organizace se sídlem v Janských Lázních. Pracuje jako organizace veřejně prospěšná s celostátní působností. Činnost sdružení je zaměřena především na lyžování těžce tělesně postižených, které je určeno převážně mladým lidem a dětem po těžkých úrazech páteře, klientům s vrozenými vadami a s následky po onemocnění pohybového aparátu atd.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Lyžování

Zdroj a další informace na: <http://www.monoski.info>

2.4.5 Centrum Paraple

Outdoorové a sportovní aktivity nejsou hlavní činností Centra Paraple, avšak je možné se přes tuto organizaci dále kontaktovat s dobrovolníky a zájmovými sdruženími, které zájemci o sportovní aktivity poskytnou. Centrum Paraple několikrát ročně pořádá pro své členy kurzy, na kterých se mohou zdravotně postižení seznámit s některými outdoorovými sporty.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Cyklistický kurz
- Čtyřkolky a turistika zdravotně postižených
- Kurz vodního lyžování
- Lyžařský kurz
- Potápěčský kurz
- Vodácký kurz
- Všeobecný sportovní kurz

Zdroj a další informace na: <http://www.paraple.cz>

2.4.6 CEPOA - Centrum sportovních aktivit zdravotně postižených studentů UK

Centrum sportovních aktivit zdravotně postižených studentů UK vzniklo v rámci změn Organizačního řádu RUK a jeho zřízení bylo projednáno Kolegiem rektora dne 17. května 2004. Hlavní centrum sportu zdravotně postižených na UK je loděnice Regata v Praze 4 – Podolí a dále pak lokality Nechranická přehrada, Pec pod Sněžkou (Husova bouda), a Viganj (Chorvatsko).

Cílem centra je umožnit sportovní aktivity zdravotně postiženým studentům Univerzity Karlovy pod vedením odborníků a vyrovnat tak rozdíl ve využití volného času mezi zdravými studenty a posluchači se speciálními potřebami.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Cyklistika
- Jachting
- Kanoistika
- Lyžování

Zdroj a další informace na: <http://www.cuni.cz/UK-1657.html>

2.4.7 Česká federace Spastic Handicap

Česká federace Spastic Handicap o. s. vznikla v roce 1992 a je členem mezinárodní organizace CP-ISRA (Mezinárodní asociace pro sport a rekreaci osob s dětskou mozkovou obrnou). Prostřednictvím svého zástupce je také členem Českého paralympijského výboru, který zastupuje Českou republiku v IPC. Ve sdružených tělovýchovných jednotách a klubech jsou provozovány sportovní aktivity zaměřené převážně na osoby s dětskou mozkovou obrnou (DMO).

Ve své činnosti se nezaměřuje jen na výkonnostní sport, ale značnou část úsilí věnuje rekreačním formám sportovního vyžití svých členů, stejně tak jako snahám o jejich začlenění do majoritní společnosti. Členská základna čítá cca 4500 členů. V každém roce Spastic Handicap pořádá více než 25 domácích akcí v různých druzích sportu, z toho několik se zahraniční účastí, spolu s nespočtem soustředění a kurzů.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Cyklistika
- Lukostřelba

Zdroj a další informace na: <http://www.spastic.cz>

2.4.8 Česká asociace tělesně handicapovaných sportovců

Česká asociace tělesně handicapovaných sportovců je dobrovolným občanským sdružením, zřízeným za účelem provozování tělesné výchovy a sportu tělesně handicapovaných občanů České republiky. Její členové se sdružují na podkladě typů postižení tak, jak je uspořádáno v Unii ZPS ČR (tedy mentálně, sluchově, spasticky, tělesně, vnitřně a zrakově postižených sportovců).

Nabízené outdoorové aktivity:

- Cyklistika (handbike)
- Jachting
- Jezdectví
- Lukostřelba
- Lyžování

Zdroj a další informace na: <http://www.caths.cz>

2.4.9 Český svaz tělesně postižených sportovců

Český svaz tělesně postižených sportovců poskytuje širokou nabídku, kvalitních a odborně vedených pohybových aktivit, která k pravidelnému sportování přivede co největší počet tělesně postižených osob a zabezpečuje podmínky pro vrcholový sport a reprezentaci ČR navazující na kvalitní rehabilitačně rekreační úroveň, z níž do náročného vrcholového tréninku sportovci dorůstají. Český svaz tělesně postižených sportovců v dnešní podobě vzniknul v roce 1990 a zajišťuje činnost téměř 2000 sportovců sdružených v 70 klubech provozujících 15 sportů z toho 7 paralympijských.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Handbike (triatlon, duatlon)
- Jezdectví
- Lyžování
- Orientační závod
- Turistika
- Volejbal TP

Zdroj a další informace na: <http://www.cstps.cz>

2.4.10 Český svaz zrakově postižených sportovců

Občanské sdružení Český svaz zrakově postižených sportovců je zájmové sdružení tělovýchovných jednot, sportovních klubů a oddílů, ve kterých provozují sport zrakově postižení lidé a to od rekreační až po vrcholovou úroveň.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Cyklistika
- Lukostřelba
- Lyžování
- Turistika
- Vodní sporty

Zdroj a další informace na: <http://www.sport-nevidomych.cz>

2.4.11 HO MATAHARI

Horolezecký oddíl MATAHARI je skupina lidí, které baví nejen lezení samotné, ale také pomáhat k radosti z dobývání skal i handicapovaným (nevidomým). Jako vzor i vůdčí osobnost současně jim nezlomnou sílu lidské vůle dokazuje nevidomý horolezec Honza Říha.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Horolezectví
- Vysokohorská turistika

Zdroj a další informace na: <http://www.homatahari.cz>

2.4.12 Klub českých turistů zdravotně postižených

Sekce zdravotně postižených sdružená pod hlavičkou Klubu českých turistů. *Turistika zdravotně postižených vnikla jako sportovní vyžití těch zdravotně postižených, kteří nemají dispozice ke sportování. Pohybem na zdravém vzduchu sledují cíl upevňovat zdraví, posilovat oslabený organismus a prodlužovat tak dobrý fyzický i psychický a zdravotní stav.*

Klub sdružuje následující územní organizace:

- SK KČT Bohumín odd. ZdP „Život“
- SK ZdP Brněnský Plazivec
- KČT Nový Jičín Oddíl ZdP
- KČT ZdP Sigma Olomouc
- KČT ZdP Elán Opava
- SK-ZdP turistů Ostrava
- SK TPS Zábřeh na Moravě
- TJ Start Zlín oddíl ZdP turistů

Nabízené outdoorové aktivity:

- Turistika

Zdroj a další informace na: <http://turistizdp.wz.cz>

2.4.13 KLUB ČESKÝCH TURISTŮ ZdP ELÁN OPAVA

Hlavní činností KČT ZdP Elán Opava je pořádání akcí pro širokou veřejnost, především pak pro zdravotně postižené občany. Pořádané akce jsou určeny pro integrovanou účast, což znamená účast zdravých i zdravotně postižených občanů různého druhu stupně postižení a bez rozdílu věku. Záměrem a hlavním cílem činnosti je odbourání bariéry bránící vzájemnému porozumění mezi zdravotně postiženými a zdravými občany a též mezi samotnými zdravotně postiženými občany různého druhu postižení. KČT ZdP Elán Opava provozuje turistiku zdravotně postižených jako sportovní rehabilitaci určenou pro oslabený organismus či zlepšení psychiky. Cíle sdružení jsou pak:

- *klubová a poradenská činnost*
- *zajišťování účasti a práce na úseku turistiky zdravotně postižených i zdravých, dle svých možností a zdravotního stavu*
- *umožnit organizování akcí pro kulturní a sportovní vyžití jak zdravotně postižených, tak i zdravých*
- *zajištění školení odborných cvičitelů a vedoucích turistiky zdravotně postižených*
- *přijímat další členy a pomocníky a podílet se na činnosti organizace*
- *boj proti kriminalitě dětí a mládeže*

Nabízené outdoorové aktivity:

- Turistika

Zdroj a další informace na: <http://www.turistikapostizenych.webz.cz/>

2.4.14 Křídla – K-Trust

Prozatím neoficiální sdružení dobrovolníků a nadšenců připravující nepravidelné vícedenní pobyty pro zdravotně postižené a jejich rodinné příslušníky se zaměřením převážně na aktivity s horolezeckými pomůckami a lany. V letech 2002 – 2007 sdružení uspořádalo celkem sedm několikadenních pobytových akcí po celé ČR, jejichž nosnou částí byly lanové aktivity přizpůsobené pro děti s diagnózou dětské mozkové obrny (DMO) a jejich rodinné příslušníky. Hlavní náplní byly různé typy lanovek, slaňování ze skal, hradeb či mostů, lezení v přírodě a na umělé stěně, výlety, návštěvy zajímavých přírodních a kulturních památek a další. V posledních 4 letech jsou provozovány pouze nahodilé lanové aktivity, např. pro sportovní klub Jedličkova ústavu (slaňování z hradeb Vyšehradu – 1× do roka), kapelu The Tap Tap (lanové aktivity při koncertech kapely pod širým nebem 1 – 2 × do roka) a další případné zájemce. Současně je připravována transformace na občanské sdružení s pracovním názvem K-Trust, o.s.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)
- Cyklistika a cykloturistika
- Horolezectví
- Hry a společenské aktivity
- Kanoistika
- Lanové aktivity
- Lyžování
- Speleologie
- Turistika

Zdroj a další informace na: <http://kridla.tlapka.cz>

2.4.15 Motoklub Vozíčkářů ČR o.s.

Občanské sdružení zastřešující vozíčkáře se zájmem o motosport, převážně čtyřkolky a motokros. V rámci své činnosti pořádají několikrát v roce společná setkání, spojená s prezentací činnosti a závody.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Čtyřkolky

Zdroj a další informace na: <http://www.mkvcr.cz>

2.4.16 OA Jánské Lázně

Pod křídly Obchodní akademie v Jánských Lázních působí níže uvedené tři sportovní kluby. Vznik klubů byl vázán na studenty Obchodní akademie a následné vyčlenění konkrétních sportovních aktivity a jejich pokračování pod vlastním klubem.

2.4.16.1 Školní klub

Školní klub pro zdravotně postižené při Obchodní akademii v Janských Lázních zabezpečuje pro studenty mimoškolní sportovní aktivity. Hlavním posláním Školního klubu je přivést co největší počet zdravotně postižených dětí, mládeže i dospělých k pravidelnému aktivnímu pohybu prostřednictvím sportovních aktivit. Školní klub nepůsobí jenom regionálně, ale jeho působnost je rozšířena po celé České republice. Klub není určen jenom pro studenty, ale je otevřen veřejnosti, která má zájem o sport zdravotně postižených, teoretické přednášky i praktické ukázky sportů, které jsou vhodné pro specifická zdravotní omezení. Školní klub spolupracuje s Fakultou tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Cyklistika
- Lukostřelba
- Lyžování

Zdroj a další informace na: <http://www.oajl.cz>

2.4.16.2 Sportovní Club Obchodní Akademie Janské Lázně

Zajišťuje sportovní aktivity provozované na Obchodní Akademii na sportovní úrovni. SC OA JL je zařazen do sportovního svazu Spastic Handicap.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Cyklistika
- Lukostřelba

Zdroj a další informace na: <http://www.scoajl.cz>

2.4.16.3 SK Akáda Janské Lázně

Sportovní klub Akáda Janské Lázně vznikl 25.4.1996. Původní ideou bylo nabídnout žákům Obchodní akademie v Janských Lázních prezentovat své sportovní výkony na závodech organizovaných ČSTPS (Český svaz tělesně postižených sportovců). Po několika letech začali mít zájem o členství ve sportovním klubu tělesně postižení z celé České republiky. Cílem SK Akáda je rozšiřovat nabídku sportovních aktivit mezi co nejširší spektrum tělesně postižených v České republice.

V počátcích byla nabídka sportovních aktivit velice bohatá – plavání, florbal, lyžování na monoski, orientační běh, boccia a tanec. Postupně díky časové a finanční náročnosti některé sporty zanikly. V současné době fungují v SK Akáda kvalitně tři sporty: lyžování vozíčkářů na monoski, florbal vozíčkářů a hokej na elektrických vozících.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Lyžování

Zdroj a další informace na: <http://www.skakada.com>

2.4.17 OÁZA Hodonín

Občanské sdružení Oáza Hodonín je středisko speciálních služeb, jehož posláním a hlavním druhem činnosti je zlepšování životních podmínek zdravotně handicapovaných občanů, dětí, mládeže a seniorů, jejich vzdělávání, rehabilitace, pracovní zařazení, volnočasové aktivity a sportovní, kulturní a společenské vyžití.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Ekologická výchova
- Horolezectví
- Turistika
- Vodní sporty

Zdroj a další informace na: <http://www.oazahodonin.cz>

2.4.18 Rekreační a výukové středisko UK FTVS u Stráže nad Nežárkou (Ovčín)

Výcvikové středisko UK FTVS Praha zbudované v bývalém statku v jižních Čechách. Středisko je využíváno pro specializované kurzy turistiky a sportů v přírodě pro studenty FTVS. V rámci kurzů zde probíhá výuka budoucích pedagogů a instruktorů sportů v přírodě. V době pořádání fakultních kurzů je v okolí střediska zbudováno množství lanových překážek. Díky studijnímu směru tělesná a pracovní výchova zdravotně postižených bylo toto středisko vybaveno i materiálem pro práci se zdravotně postiženými. Studenti tohoto směru si zde takto mohou vyzkoušet aplikované sportovní aktivity v roli postiženého.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)
- Cyklistika a cykloturistika
- Ekologická výchova
- Hry a společenské aktivity
- Lanové překážky (nízké i vysoké)
- Lezení a slaňování
- Orientační běh
- Turistika

Zdroj a další informace na: <http://www.ftvs.cuni.cz/outdoorcourse/index.php>

2.4.19 Restart

Občanské sdružení Restart se zabývá realizací potápěčských kurzů pro vozíčkáře s potápěním ve volné přírodě (v moři).

Nabízené aktivity:

- *Bazénové a přístrojové potápění pro para, kvadruplegiky i jiná tělesná postižení.*
- *Ověřený postup a fáze modifikovaného potápěčského výcviku dle výše poškození míchy vedený erudovanými potápěči.*
- *Potápěčský výcvik se získáním kvalifikace Potápěč ve výcvikovém systému UDI.*
- *Od října do června možnost zkušebních ponorů v bazénu na Slavii Praha.*

Zdroj a další informace na: <http://www.skvp Praha.org/potapeni.html>

2.4.20 Sportability

Sportability je občanské sdružení s celorepublikovou působností, které zpřístupňuje sport handicapovaným lidem. Za pomoci dobrovolníků vytváří podmínky pro sportovní činnost lidí s handicapem a to na rekreační i vrcholové úrovni. Díky občanskému sdružení Sportability se mohou i lidé s handicapem naplno věnovat atraktivním sportům jako je lyžování, cyklistika, nebo sjíždění divokých řek. Přitom nezáleží na tom, zda se jedná o nejlepší reprezentanty v daném sportovním odvětví, nebo o vozíčkáře, který si chce některý ze sportů vyzkoušet poprvé.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Cyklistika
- Lyžování
- Vodní sporty

Zdroj a další informace na: <http://sportability.freecz.eu>

2.4.21 SC Jedličkova ústavu

Sportovní klub Jedličkova ústavu v Praze byl založen v roce 1994. Jeho smyslem je zajištění možností sportovního vyžití pro lidi se zdravotním postižením. Od roku 1997 je klub řádným členem České federace Spastic Handicap, o.s., která organizuje soutěže především pro spasticky postižené sportovce, ale na většině soutěží mohou startovat i nespasticky tělesně postižení sportovci.

V současné době klub registruje 196 řádných členů. Jedná se většinou o klienty Jedličkova ústavu, ovšem na tréninky také pravidelně dojíždějí zájemci z celé Prahy i okolí.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Cyklistika a cykloturistika
- Horolezectví
- Hry a společenské aktivity
- Lukostřelba
- Lyžování

Zdroj a další informace na: <http://www.jus.cz/sportovni-klub>

2.4.22 Sportovní klub vozíčkářů Praha

Sport nejsou jen výsledky. Sport je úsilí, námaha, pot a emoce - radost i zklamání. Sport znamená aktivní, smysluplný život. Klub je otevřen pro všechny, kdo mají o klubem provozované sporty zájem, ať už na rekreační nebo závodní úrovni.

Klub se snaží vytvořit podmínky i nadaným sportovcům, aby mohli ve své disciplíně dosahovat takových úspěchů, jaké si zaslouží. Hlavní činností klubu je:

- Pořádání sportovních akcí pro členy klubu a jejich rodiny a pro další účastníky z řad imobilních i mobilních občanů.
- Vytváření podmínek pro své členy a jejich příznivce, aby se mohli zúčastňovat domácích i zahraničních sportovních akcí, které pořádají jiné organizace.

- *Seznamování nových vozíčkářů se sportem.*
- *Účast a důstojná reprezentace SKV či České republiky na sportovních soutěžích – lokálních, vrcholových, mezinárodních.*

Sportovní klub vozíčkářů Praha sdružuje pět oddílů, kde se provozují tyto sporty: florbal, lyžování, potápění, stolní tenis, orientační závod. Kromě toho podporují další outdoorové sporty – cyklistiku vozíčkářů, turistiku a další.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Cyklistika
- Lyžování
- Orientační závod
- Potápění
- Turistika

Zdroj a další informace na: <http://www.skvpraha.org>

2.4.23 Spolek Trend vozíčkářů Olomouc

Posláním organizace je napomáhat všestranné integraci těžce tělesně postižených občanů a vytvářet podmínky pro prosazování rovnoprávného a rovnocenného postavení člověka s fyzickým a kombinovaným postižením ve společnosti. Volnočasové aktivity v Trendu vozíčkářů volně navazují a doplňují sociální služby, které organizace poskytuje. Od doby založení Spolku do současnosti se možnosti trávení volného času, které Trend vozíčkářů nabízí, rozšířili na několik druhů aktivit. Spolek vyjíždí pravidelně každým rokem na pobyt mimo Olomouc, alespoň 1x ročně pořádá společensko-kulturní akci pro členy organizace a širokou veřejnost, organizuje skoro každý měsíc "Středeční setkání" na různá témata (besedy, ruční práce atd.), narázově spolupracuje s katedrou APA UP na sportovních a tanečních aktivitách.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Ve spolupráci s katedrou APA Olomouc (viz kapitola 2.4.3)

Zdroj a další informace na: <http://www.trendvozickaru.cz>

2.4.24 Sportem proti bariérám

Občanské sdružení „o. s. Sportem proti bariérám – Český Ráj“ bylo založeno v roce 2006 se záměrem umožnit nejvíce handicapovaným lidem (s nejtěžším fyzickým postižením) sportovní a společenské aktivity. V roce 2009 sdružení vytvořilo podmínky pro vznik Asociace integrovaných sportů, o. s. s jejíž pomocí se snaží sportovní činnost rozšířit do celé České republiky. V roce 2011 sdružení začalo usilovat o vybudování chráněného bydlení především pro své zaměstnance a dlouhodobým záměr je vytvoření sportovní středisko pro handicapované v Nové Pace.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Lukostřelba
- Turistika

Zdroj a další informace na: <http://spb-cr.cz>

2.4.25 Team Spirit

Soukromá firma nabízející komerční outdoorové kurzy, která se zabývá i přípravou těchto kurzů pro zdravotně i mentálně hendikepované.

Nabízené outdoorové aktivity:

- Cyklistika
- Hry na rozvoj důvěry a komunikace
- Lanové aktivity (nízké i vysoké)
- Orientace
- Problémové hry
- Skalní lezení a slaňování
- Strategické hry
- Týmová spolupráce
- Vodní sporty

Zdroj a další informace na: <http://www.team-spirit.cz/zdp.html>

2.4.26 Užitečný život

Občanské sdružení, které vzniklo z podnětu Prázdninové školy Lipnice a jimi pořádaných kurzů Mosty. *Sdružení podporuje osobní rozvoj mladých lidí bez ohledu na zdravotní postižení. Pořádá zážitkové kurzy otevřené lidem s postižením; víkendové až týdenní výlety za kulturou, přírodou a pohodou v integrované skupině; integrované sportovně-turistické akce; nezávislé cestování i kurzy na objednávku neziskových organizací.* (Kudláček, Valenta, Magerová, 2004)

Nabízené outdoorové aktivity:

- Zážitkové kurzy

Zdroj a další informace na: <http://www.uzitecny-zivot.cz>

3 Cíl a úkoly práce

Při stanovování cíle této práce jsem primárně vycházel z předmětu svého dlouhodobého zájmu, tedy přípravy outdoorových aktivit pro zdravotně postižené. Za dobu své aktivní práce se zdravotně postiženými jsem sesbíral určité množství informací a zkušeností, které jsem se rozhodl utřídit a následně konfrontovat s odborníky a lidmi z praxe. Nedílnou součástí této práce byl také sběr informací od potencionálních uživatelů outdoorového centra pro zdravotně postižené osoby.

Hlavním cílem této práce je pak příprava odborné argumentace pro zřízení profesionálního střediska nabízejícího outdoorové aktivity pro zdravotně postižené osoby. Díky prozkoumání stávajícího zájmu o outdoorové programy pro zdravotně postižené v České republice a jejich přesným vymezením můžeme získat základní materiál pro přípravu vlastního projektu zbudování stálého outdoorového centra pro zdravotně postižené osoby. Splnění tohoto cíle je dlouhodobou záležitostí a v této práci jsem si vytkl následující dílčí úkoly.

- 1) Sestavení rámcového programu možného outdoorového střediska.
- 2) Upřesnění nabídky programu outdoorového střediska pro zdravotně postižené s odborníky na tyto programy v ČR.
- 3) Průzkum zájmu o nabízený program mezi zdravotně postiženými osobami.
- 4) Zadání dotazníkové ankety vybraným respondentům.
- 5) Vyhodnocení vrácených dotazníků a zpracování dat.
- 6) Návazný návrh činnosti outdoorového střediska pro zdravotně postižené v ČR.

4 Metodologie

V diplomové práci jsem provedl kvantitativní výzkum pro zjištění aktuálního stavu povědomí o sdruženích a spolcích věnujících se outdoorovým aktivitám a pro zjištění zájmu respondentů o služby outdoorového centra pro zdravotně postižené osoby.

Kvantitativní výzkum využívá náhodné výběry, experimenty a silně strukturovaný sběr dat pomocí testů, dotazníků nebo pozorování. Konstruované koncepty zjišťujeme pomocí měření, v dalším kroku získaná data analyzujeme statistickými metodami s cílem je explodovat, popisovat, případně ověřovat pravdivost našich představ o vztahu sledovaných proměnných. (Hendl, 2005).

Jako hlavní metodu svého šetření jsem zvolil dotazníkovou metodu (kategorizace - Empirický výzkum => Kvantitativní => Dotazníkové šetření). Vlastní dotazníkové šetření bylo provedeno v třítydenním časovém intervalu v období od 6. 11. 2011 do 27. 11. 2011.

4.1 Charakteristika dotazovaného souboru

Dotazníky (viz. Příloha č. 3) byly rozeslány prostřednictvím elektronické pošty na 170 různých e-mailových adres. Jednalo se o kontaktní adresy na osoby, společnosti a sdružení zabývající se volnočasovými, sportovními a outdoorovými aktivitami zdravotně postižených po celé České republice. Kontaktní e-maily byly získány z veřejně dostupných zdrojů a databází. Z celkového počtu 170 nebylo doručeno celkem 34 dotazníků (tj. 20% - chybné, či již nefungující adresy).

V prvním týdnu po zaslání žádostí (viz Příloha č. 1) došlo zpět celkem 33 správně vyplněných dotazníků a návratnost ustala. Po tomto období jsem rozeslal opakovanou výzvu (viz příloha č. 2) na adresy, z nichž dosud nepřišla odpověď. Po druhé výzvě dorazilo dalších 19 odpovědí. Tímto byl získán testovaný vzorek padesáti dvou respondentů (tj. 38% z celkového počtu oslovených).

4.2 Testovaný vzorek

Sledovaný vzorek tvoří celkem 52 anonymních respondentů, kteří aktivně odpověděli na zasláný dotazník se souborem otázek. Z tohoto souboru je celkem 36 osob, které se aktivně věnují práci se zdravotně postiženými (pedagogové, vychovatelé, osobní asistenti či rodinní příslušníci) a 16 zdravotně postižených osob (tělesně, zrakově, sluchově, mentálně). Bližší rozbor testovaného vzorku je uveden v kapitole 5.1 Základní rozdělení respondentů.

4.3 Použitá metoda šetření

Zvolil jsem šetření pomocí dotazníků. Vzhledem k tomu, že pro tento výzkum neexistuje žádný standardizovaný dotazník, vytvořil jsem dotazník vlastní s celkem deseti otázkami. Dotazník byl odeslán elektronickou poštou a současně byla vytvořena verze dotazníku, který mohli uživatelé vyplnit přes internetové stránky (webové rozhraní). Tímto byly zkombinovány dvě metody elektronického dotazování.

Elektronické dotazování, tzv. CAWI (Computer Assisted Web Interview) a CAMI (Computer Assisted Mailing Interview). Jsou to dosud nejmladší způsoby dotazování. V první uvedené metodě, je sběr dat realizován prostřednictvím internetu, kdy respondent vyplní dotazník na webových stránkách online nebo obdrží dotazník nebo odkaz na dotazník (URL link) prostřednictvím elektronické pošty. (Kreislová, 2008) Druhá metoda obnáší rozeslání pokynů, dotazníku jako přílohy k e-mailu a prosby o odpověď elektronickou poštou. Vyplněný dotazník je pak vrácen stejnou cestou.

4.4 Způsob vyhodnocení výsledků

Použitá metoda dotazníkového šetření byla provedena na základě kvantitativní metodologie. Informace z jednotlivých dotazníků byly anonymizovány a zaneseny do Pracovní tabulky v tabulkovém procesoru MS Excel. Podoba pracovní tabulky, viz příloha č. 4 – 6. Z této tabulky byla následně připravena jednotlivá vyhodnocení pro každou položenou otázku ve formě samostatné tabulky a grafu.

V tabulkové formě jsou hodnoty uváděny jak v absolutní početnosti (AP), tak v procentech, tzn. relativní početnosti (RP).

Na většinu otázek mohli respondenti vybrat více odpovědí, relativní početnost je tudíž vztažena k celkovému počtu odpovědí na příslušnou otázku, nikoliv na počet respondentů. Ve výsledcích je proto také vyhodnocena každá otázka samostatně.

5 Vlastní šetření a jeho výsledky

5.1 Základní rozdělení respondentů

Znění první otázky:

Osoba, která odpovídá na dotazník je:

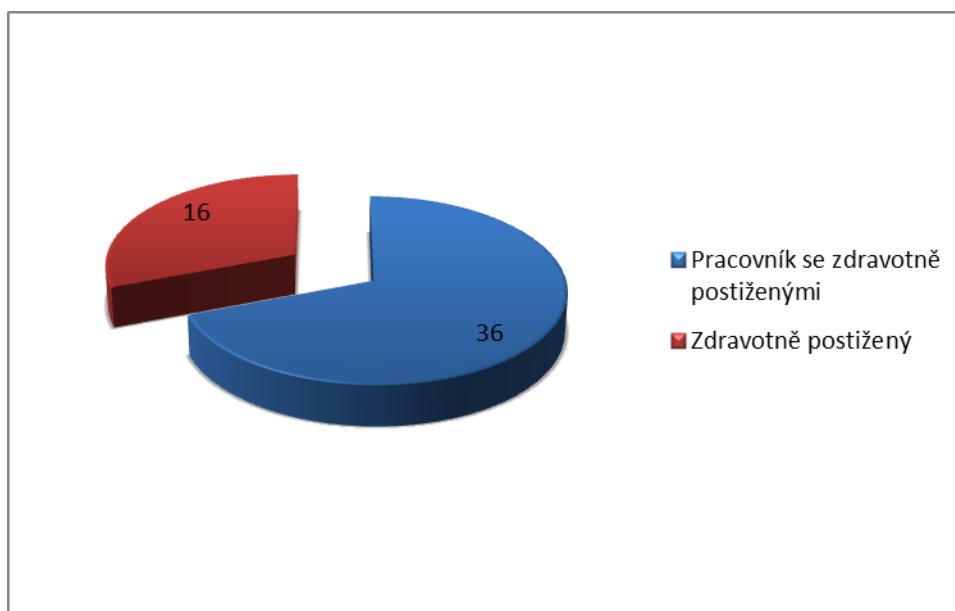
- a. *Pracovník se zdravotně postiženými*
 - i. *Rodič, či příbuzný*
 - ii. *Osobní asistent*
 - iii. *Pedagog, vychovatel*
- b. *Zdravotně postižený*
 - i. *Tělesně*
 - ii. *Zrakově*
 - iii. *Sluchově*
 - iv. *Mentálně*

Jednalo se o dvouúrovňovou otázku, která respondenty rozděluje na základní dvě kategorie (pracovník se ZdP vs. ZdP), přičemž druhá úroveň otázky upřesňuje pozici respondenta v dané kategorii. Z odpovědí na první otázku bylo zjištěno, že z celkového počtu 52 respondentů bylo 36 (69%) pracovníků se zdravotně postiženými a zbývajících 16 respondentů (31%) byly osoby zdravotně postižené. Jelikož byly dotazníky primárně odesílány na adresy sdružení a organizace věnující se práci se ZdP s prosbou o vyplnění dotazníku a jeho případné předání zdravotně postiženým členům příslušné organizace, dalo se předem očekávat, že více odpovědí bude právě od pracovníků se ZdP (viz tabulka č. 1 a graf č. 1).

5.1.1 Pracovníci se ZdP vs. ZdP

Tabulka č. 1 – Základní rozdělení respondentů

Odpovědi na otázku	AP	RP
Pracovník se zdravotně postiženými	36	69%
Zdravotně postižený	16	31%
CELKEM	52	100%

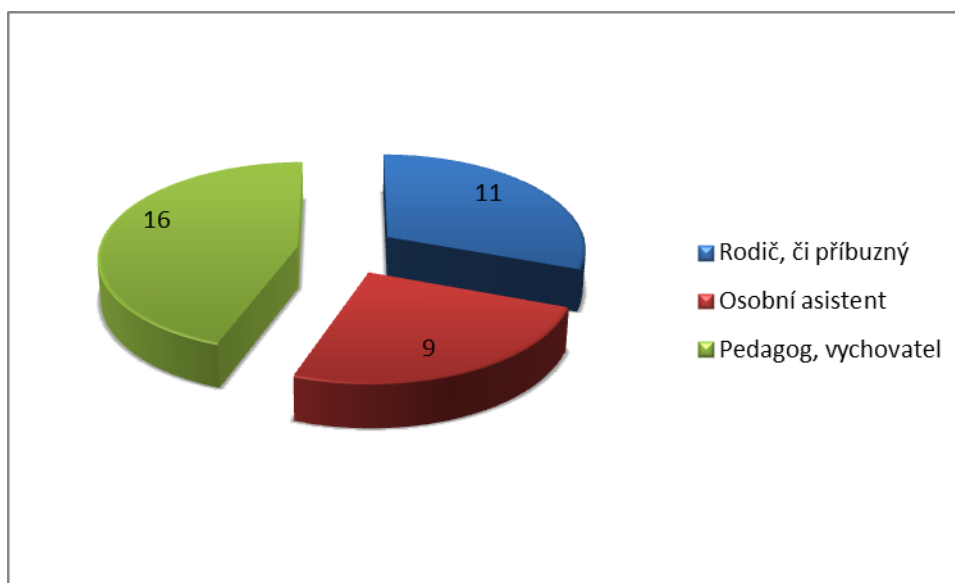
Graf č. 1 – Základní rozdělení respondentů

5.1.2 Vztah pracovníka se ZdP k ZdP

Dle druhé úrovně této otázky pak bylo zjištěno, že v kategorii „Pracovník se ZdP“ z celkového počtu 36 respondentů bylo 11 (31%) respondentů v rodinném poměru se zdravotně postiženým, 9 (25%) respondentů bylo osobním asistentem a 16 (44%) pedagogickým pracovníkem, či vychovatelem. Zde si opět myslím, že toto rozložení vcelku koresponduje s očekáváním a dá se vysvětlit tak, že sdružení a spolky jsou zakládány buď při školách a zodpovědní pracovníci pak vychází z řad pedagogů, či vychovatelů, nebo jsou spolky zakládány právě rodinnými příslušníky dětí se ZdP (viz tabulka č. 2 a graf č. 2).

Tabulka č. 2 – Vztah pracovníka se ZdP k ZdP

Odpovědi na otázku	AP	RP
Rodič, či příbuzný	11	31%
Osobní asistent	9	25%
Pedagog, vychovatel	16	44%
CELKEM	36	100%

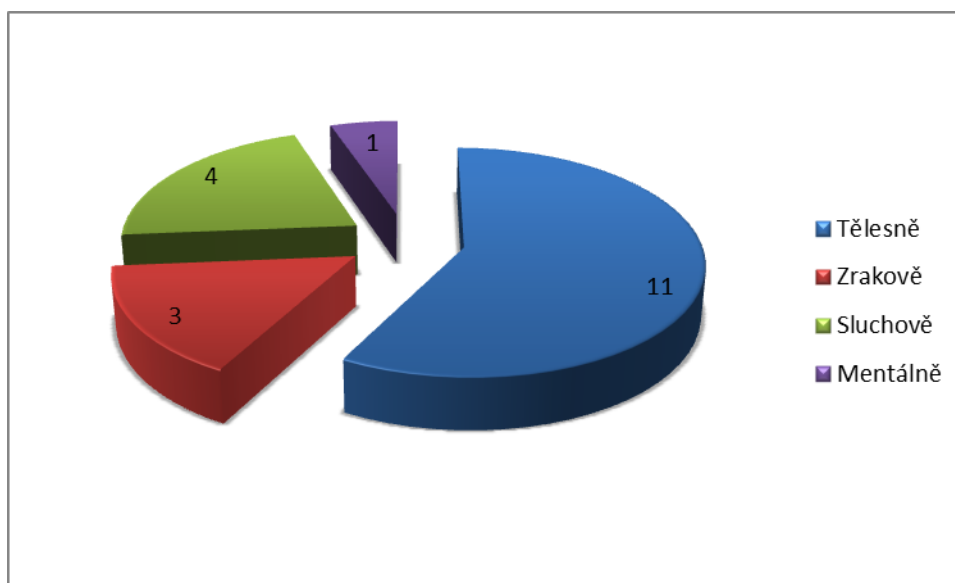
Graf č. 2 – Vztah pracovníka se ZdP k ZdP

5.1.3 Druh postižení

Co se týká rozvrstvení skupiny zdravotně postižených, dle typu postižení, zde bylo celkem 19 relevantních odpovědí. Dle základního rozdělení bylo jen 16 respondentů zdravotně postižených. 19 relevantních odpovědí bylo získáno tím, že u dvou odpovídajících osob bylo kombinované postižení (tělesně + sluchově a tělesně + mentálně) a jeden respondent byl zdravotně postižený a současně i pracovník se zdravotně postiženými. Z celkového počtu 19 odpovědí bylo pak 11 (58%) respondentů postižených tělesně, 3 (16%) zrakově, 4 (21%) sluchově a 1 (5%) mentálně (viz tabulka č.3 a graf č. 3). Tyto výsledky opět pravděpodobně nikoho nepřekvapí. U mentálně a zrakově postižených narážíme na komplikace při vyplňování rozeslaného dotazníku a tudíž je patrné nízké zastoupení respondentů, sluchově postižení jsou, dalo by se říci také samostatnou skupinou, která se často, právě v oblasti sportu, za zdravotně postižené nepovažuje a tudíž největší zastoupení zde má skupina tělesně postižených.

Tabulka č. 3 – Druh postižení

Odpovědi na otázku	AP	RP
Tělesně	11	58%
Zrakově	3	16%
Sluchově	4	21%
Mentálně	1	5%
C E L K E M	19	100%

Graf č. 3 – Druh postižení

5.2 Osobní zkušenost s Outdoorovými aktivitami

Znění druhé otázky:

Setkáváte se s outdoorovými sporty pro zdravotně postižené, pokud ano s jakým typem aktivity?

a. *Ne*

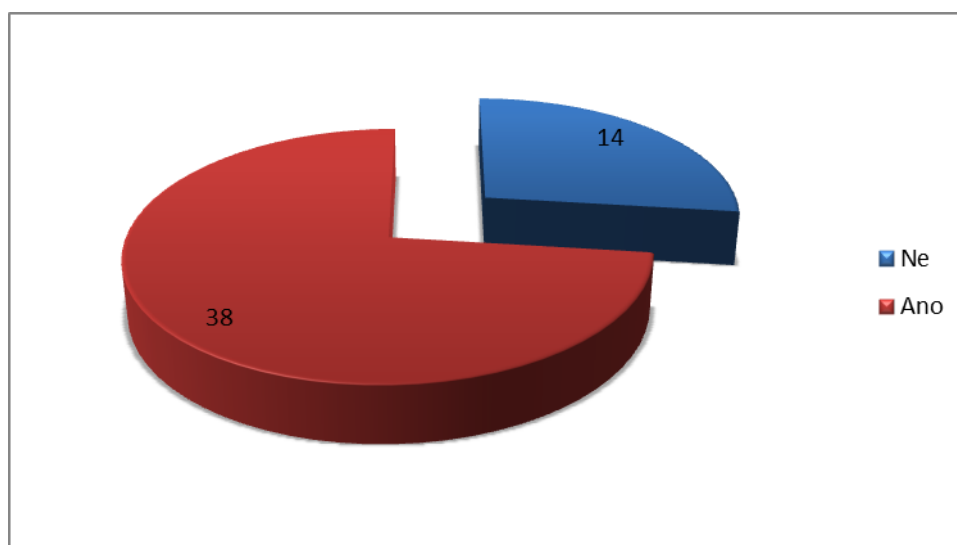
b. *Ano*

- i. *Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)*
- ii. *Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)*
- iii. *Běh na lyžích, jízda na sledge, biatlon*
- iv. *Cyklistika, cykloturistika, horská kola*
- v. *Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry*
- vi. *Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace*
- vii. *Ekologická výchova*
- viii. *Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně*
- ix. *Jezdectví, jízda s psím spřežením*
- x. *Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing*
- xi. *Lanové překážky a problémové hry*
- xii. *Lukostřelba, střelba z kuše*
- xiii. *Paragliding, tandemové seskoky*
- xiv. *Potápění*
- xv. *Speleologie (jeskyňářství)*
- xvi. *Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika*

Jednalo se opět o dvouúrovňovou otázku, na kterou odpovědělo všech 52 respondentů. V první úrovni otázky se respondenti rozdělili na dvě skupiny. 14 (27%) respondentů se s outdoorovými sporty pro ZdP nesetkává, zbylých 38 (73%) se s outdoorovými sporty setkala, či setkává. Toto rozložení přehledně ukazuje následující tabulka č. 4 a graf č. 4.

Tabulka č. 4 – Zkušenost s outdoorovými aktivitami

Odpovědi na otázku	AP	RP
Ne	14	27%
Ano	38	73%
CELKEM	52	100%

Graf č. 4 – Zkušenost s outdoorovými aktivitami

5.2.1 Zastoupení outdoorových aktivit

Respondenti, kteří v první úrovni druhé otázky odpověděli kladně, byli požádáni, aby uvedli, s jakými sporty se setkávají. Jako možné odpovědi na tuto otázku byl použit seznam outdoorových aktivit uvedených v kapitole 2.3.2 Provozované outdoorové aktivity. Respondenti mohli v této části otázky zvolit více možností z uvedeného seznamu. Podrobné a přehledně zpracované zastoupení jednotlivých odpovědí je uvedeno níže v tabulce č. 5 a grafu č. 5.

V tabulce je procentní vyhodnocení této otázky vztaženo na počet odpovídajících respondentů na tuto otázku (celkem 38), nikoliv na celkový počet odpovědí (147). Procentní zastoupení v tabulce pak tedy uvádí, kolik procent respondentů se s danou aktivitou setkává. Celkový součet procent zde dosahuje hodnoty >100%, což je v tomto typu vyhodnocení v pořádku.

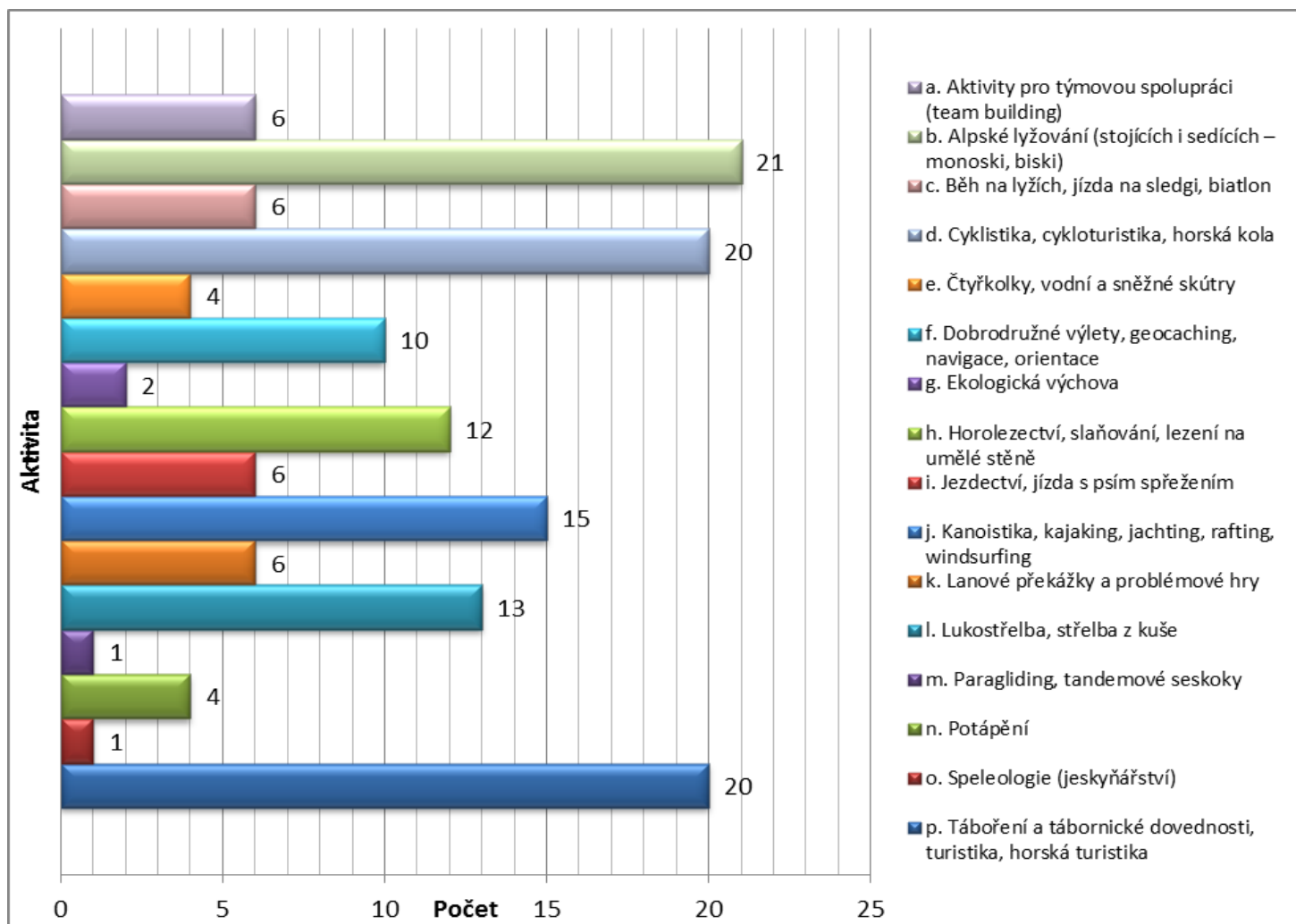
Respondenti si mohli vybrat z celkem 16 kategorií provozovaných outdoorových aktivit. Více jak 25% respondentů se setkává s následujícími aktivitami (pořadí dle počtu odpovědí od nejvyššího počtu po nejnižší):

- b. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)
- d. Cyklistika, cykloturistika, horská kola
- p. Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika
- j. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing
- l. Lukostřelba, střelba z kuše
- h. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně
- f. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace

Jistým překvapením pro mne bylo, že se respondenti setkávají se všemi aktivitami uvedenými v seznamu, tedy i sporty, které jsem nepředpokládal, jako např. speleologie, paragliding, čtyřkolky, vodní a sněžné skútry.

Tabulka č. 5 – Zastoupení outdoorových aktivit

Odpovědi na otázku	AP	RP
a. Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)	6	16%
b. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)	21	55%
c. Běh na lyžích, jízda na sledgi, biatlon	6	16%
d. Cyklistika, cykloturistika, horská kola	20	53%
e. Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry	4	11%
f. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace	10	26%
g. Ekologická výchova	2	5%
h. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně	12	32%
i. Jezdectví, jízda s psím spřežením	6	16%
j. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing	15	39%
k. Lanové překážky a problémové hry	6	16%
l. Lukostřelba, střelba z kuše	13	34%
m. Paragliding, tandemové seskoky	1	3%
n. Potápění	4	11%
o. Speleologie (jeskyňářství)	1	3%
p. Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika	20	53%
C E L K E M (respondentů / odpovědí)	38 / 147	387%

Graf č. 5 – Zastoupení outdoorových aktivit

5.3 Místo provozování aktivit

Znění třetí otázky:

Kde se setkáváte s outdoorovými sporty?

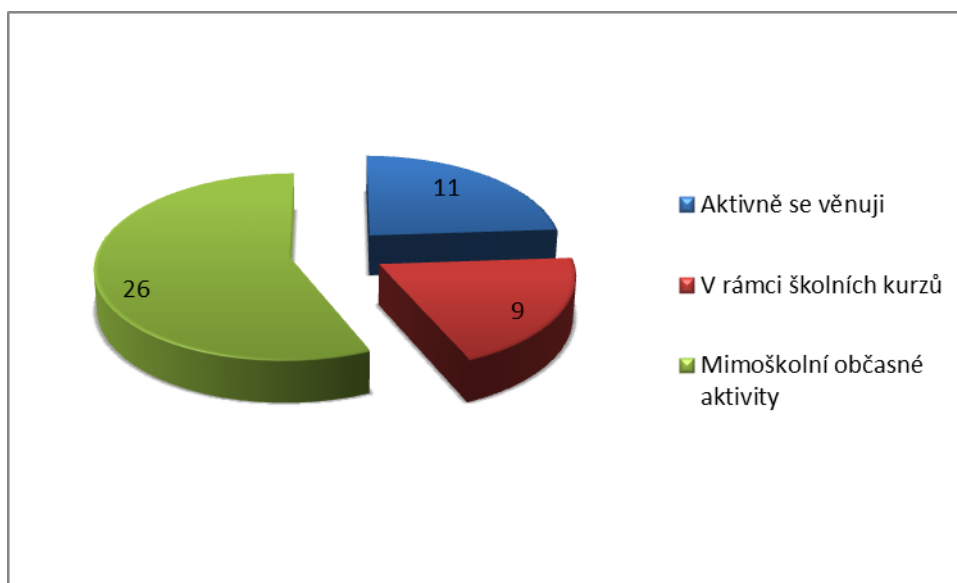
- a. *Aktivně se věnuji*
- b. *V rámci školních kurzů*
- c. *Mimoškolní občasná aktivity*

Třetí otázkou jsem se od respondentů snažil zjistit, kde se s outdoorovými aktivitami setkávají. Na tuto otázku mohli respondenti opět odpovědět více možnostmi. Celkem odpovědělo 36 respondentů, přičemž se sešlo 46 odpovědí.

Vyhodnocení otázky je nyní vztaženo k celkovému počtu odpovědí, čímž zjistíme, že se respondenti nejčastěji setkávají s outdoorovými aktivitami v rámci mimoškolních občasných aktivit – 26 (57%) respondentů, případně se sami aktivně věnují – 11 (24%). Nejnižší zastoupení pak měla odpověď „V rámci školních kurzů“ – 9 (20%). Z globálního pohledu je však potřeby výsledky prezentovat tak, že pouze 24% respondentů se outdoorovým aktivitám věnuje, zbývajících 76% respondentů se s aktivitami setkává spíše nahodile v rámci školní a mimoškolních aktivit.

Tabulka č. 6 – Místo provozování aktivit

Odpovědi na otázku	AP	RP
Aktivně se věnuji	11	24%
V rámci školních kurzů	9	20%
Mimoškolní občasná aktivity	26	57%
C E L K E M	46	100%

Graf č. 6 – Místo provozování aktivit

5.4 Povědomí o outdoorových sdruženích

Znění čtvrté otázky:

Jaká znáte sdružení, organizace či spolky, které se aktivně věnují outdoorovým sportům pro zdravotně postižené (v ČR i v zahraničí)?

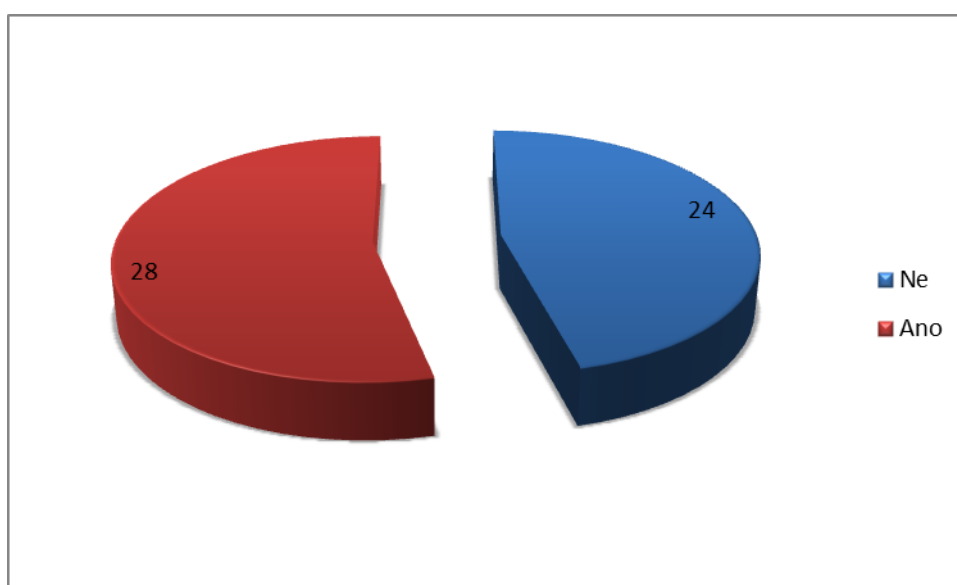
a. Prosím vyjmenovat

Cílem u této otázky bylo zjistit povědomí respondentů o sdruženích zabývajících se outdoorovými sporty pro zdravotně postižené. Jelikož jsem se v teoretické části práce zabýval právě průzkumem a získávání informací o takovýchto organizacích v České republice, zajímalo mě, do jaké míry budou odpovědi respondentů korespondovat s informacemi, které se mi povedlo zjistit.

Otázka byla opět dvouúrovňová, přičemž v první úrovni se respondenti rozdělili do kategorie těch, kteří neznají žádné sdružení – celkem 24 (46%) respondentů a kategorie těch, kteří nějaké sdružení znají – celkem 28 (54%). Tabulkové a grafické znázornění viz. níže v uvedené tabulce č. 7 a grafu č. 7.

Tabulka č. 7 – Povědomí o outdoorových sdruženích

Odpovědi na otázku	AP	RP
Ne	24	46%
Ano	28	54%
CELKEM	52	100%

Graf č. 7 – Povědomí o outdoorových sdruženích

5.4.1 Jaká outdoorová sdružení respondenti znají

Celkem 28 respondentů uvedlo, že zná sdružení, které se věnuje outdoorovým aktivitám pro zdravotně postižené. V tabulce č. 8 uvádím jejich kompletní seznam. Celkem se jedná o 28 sdružení. Do tabulky jsem ke každému uvedenému sdružení doplnil odkaz na webovou prezentaci, četnost s jakou se toto sdružení vyskytuje v odpovědích respondentů a informaci, zda je příslušné sdružení uvedeno v teoretické části této práce.

Z tabulky je tedy patrné, že nejnámější jsou pro respondenty sdružení Centrum handicapovaných lyžařů Janské Lázně a SC Jedličkova ústavu, obě sdružení uvedlo 7 respondentů, následuje Centrum Paraple (6 respondentů), CEPOA - Centrum

sportovních aktivit zdravotně postižených studentů UK (5 respondentů), Křídla a SKV Praha (oba shodně 4 respondenti), ABAK-počítadlo o.s. a Užitečný život, o.s. (oba shodně 3 respondenti), APA Olomouc, Bb kontakt, BES o.s. a OA Jánské Lázně (shodně 2 respondenti). Zbývajících 16 sdružení znal vždy jen jeden respondent.

Z celkového počtu 28 sdružení známých respondentům je 18 sdružení uvedeno v teoretické části této práce, zbývajících 10 uvedených sdružení jsem při přípravě teoretické části neuvedl.

Tabulka č. 8 – Outdoorová centra známá respondentům

Číslo	Název sdružení	Webová prezentace sdružení	Četnost	Teorie
1.	ABAK-počítadlo o.s.	http://www.abak.wz.cz	3	Ano
2.	APA Olomouc	http://www.apa.upol.cz	2	Ano
3.	Bb kontakt	http://www.kontaktbb.cz/	2	Ne
4.	BES o.s.	http://www.specialniskola.cz/	2	Ne
5.	Centrum handicapovaných lyžařů Janské Lázně	http://www.monoski.info	7	Ano
6.	Centrum Paraple	http://www.paraple.cz	6	Ano
7.	CEPOA - Centrum sportovních aktivit zdravotně postižených studentů UK	http://www.cuni.cz/UK-1657.html	5	Ano
8.	Česká federace Spastic Handicap	http://www.spastic.cz	1	Ano
9.	Česká asociace tělesně postižených sportovců	http://www.caths.cz/	1	Ano
10.	Český svaz tělesně postižených sportovců	http://www.cstps.cz/	1	Ano
11.	Český svaz zrakově postižených sportovců	http://www.sport-nevidomych.cz/	1	Ano

Číslo	Název sdružení	Webová prezentace sdružení	Četnost	Teorie
12.	Handbiker	http://www.handbikecr.cz	1	Ne
13.	Klub českých turistů	http://turistizdp.wz.cz/	1	Ano
14.	Kolečka na cestách	http://koleckanacestach.cz	1	Ne
15.	Křídla	http://kridla.tlapka.cz	4	Ano
16.	Mathilda, o.s.	http://www.mathilda.cz	1	Ne
17.	OA Jánské Lázně	http://www.oajl.cz/	2	Ano
18.	OÁZA Hodonín	http://www.oazahodonin.cz/	1	Ano
19.	ParaCENTRUM Fenix	http://www.paracentrum-fenix.cz	1	Ne
20.	SC Jedličkova ústavu	http://www.ius.cz/sportovni-klub	7	Ano
21.	SK KONTAKT Ostrava	http://www.kontakt-ostlava.cz	1	Ne
22.	SKV Praha	http://www.skvp Praha.org/	4	Ano
23.	Spastic handicap	http://www.shsa.cz/	1	Ne
24.	Sportem proti bariérám	http://www.spb-cr.cz	1	Ano
25.	TJ Orion Praha – Bráník	http://www.tjorion.cz	1	Ne
26.	Toulcův dvůr Praha - jezdeckví	http://www.toulcuvdvur.cz	1	Ne
27.	Trend vozíčkářů	http://www.trendvozickaru.cz	1	Ano
28.	Užitečný život, o.s.	http://www.uzitecny-zivot.cz	3	Ano

5.5 Četnost provozování outdoorových aktivit respondenty

Znění páté otázky:

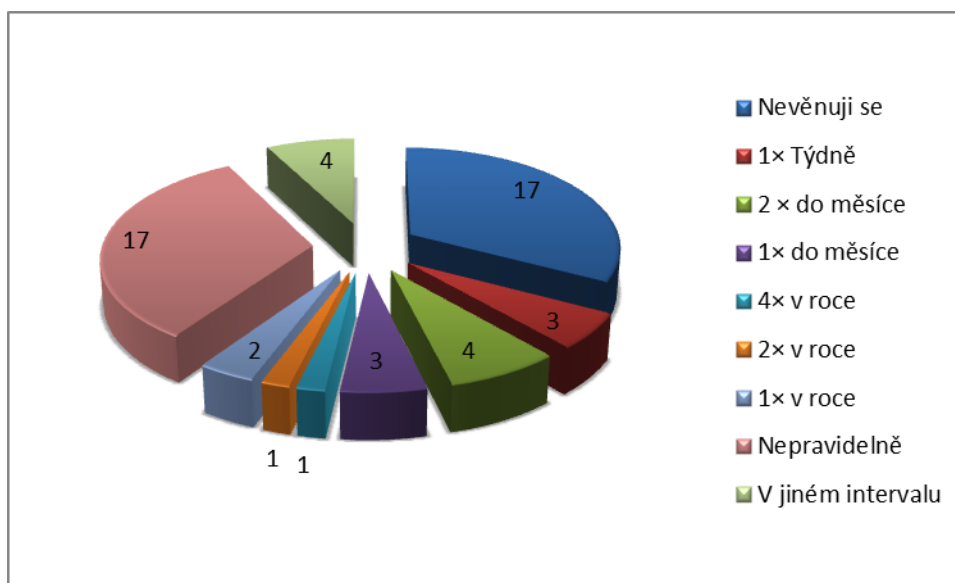
Jak často se věnujete Outdoorovým aktivitám?

- a. *Nevěnuji se*
- b. *1 × Týdně*
- c. *2 × do měsíce*
- d. *1 × do měsíce*
- e. *4 × v roce*
- f. *2 × v roce*
- g. *1 × v roce*
- h. *Nepravidelně*
- i. *V jiném intervalu*

Na pátou otázku odpovědělo všech 52 respondentů. Celkem 17 (33%) respondentů odpovědělo, že se outdoorovým aktivitám nevěnuje. Stejný počet 17 (33%) respondentů se outdoorovým aktivitám věnuje nepravidelně. Zbývající respondenti se relativně rovnoměrně rozdělili do zbývajících kategorií (viz tabulka č. 9 a graf č. 8).

Tabulka č. 9 – Četnost provozování outdoorových aktivit respondenty

Odpovědi na otázku	AP	RP
Nevěnuji se	17	33%
1× Týdně	3	6%
2 × do měsíce	4	8%
1× do měsíce	3	6%
4× v roce	1	2%
2× v roce	1	2%
1× v roce	2	4%
Nepravidelně	17	33%
V jiném intervalu	4	8%
CELKEM	52	100%

Graf č. 8 – Četnost provozování outdoorových aktivit respondenty

5.6 Nejžádanější outdoorová aktivita

Znění šesté otázky:

Jaký outdoorový sport vás nejvíce láká?

- a. *Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)*
- b. *Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)*
- c. *Běh na lyžích, jízda na sledgi, biatlon*
- d. *Cyklistika, cykloturistika, horská kola*
- e. *Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry*
- f. *Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace*
- g. *Ekologická výchova*
- h. *Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně*
- i. *Jezdeckví, jízda s psím spřežením*
- j. *Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing*
- k. *Lanové překážky a problémové hry*
- l. *Lukostřelba, střelba z kuše*
- m. *Paragliding, tandemové seskoky*
- n. *Potápění*
- o. *Speleologie (jeskyňářství)*
- p. *Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika*

V této otázce byl použit stejný seznam outdoorových aktivit, jako v otázce č. 2 s tím, že respondenti měli zvolit, jaký z uvedených sportů je nejvíce láká. Na tuto otázku odpovědělo celkem 46 respondentů, z čehož je patrné, že se k této otázce vyjádřili i respondenti, kteří se outdoorovým aktivitám běžně nevěnují.

V tabulce č. 10 je procentní vyhodnocení této otázky vztaženo na počet odpovídajících respondentů na tuto otázku (celkem 46), nikoliv na celkový počet odpovědí (137). Procentní zastoupení v tabulce pak tedy uvádí, kolik procent respondentů má o příslušnou aktivitu zájem. Celkový součet procent zde dosahuje hodnoty >100%, což je v tomto typu vyhodnocení v pořádku.

Respondenti si mohli vybrat z celkem 16 kategorií provozovaných outdoorových aktivit. Více jak 25% respondentů rádo provozovalo následující aktivity (pořadí dle počtu odpovědí od nejvyššího počtu po nejnižší):

- p. Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika
- b. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)
- d. Cyklistika, cykloturistika, horská kola
- j. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing
- f. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace

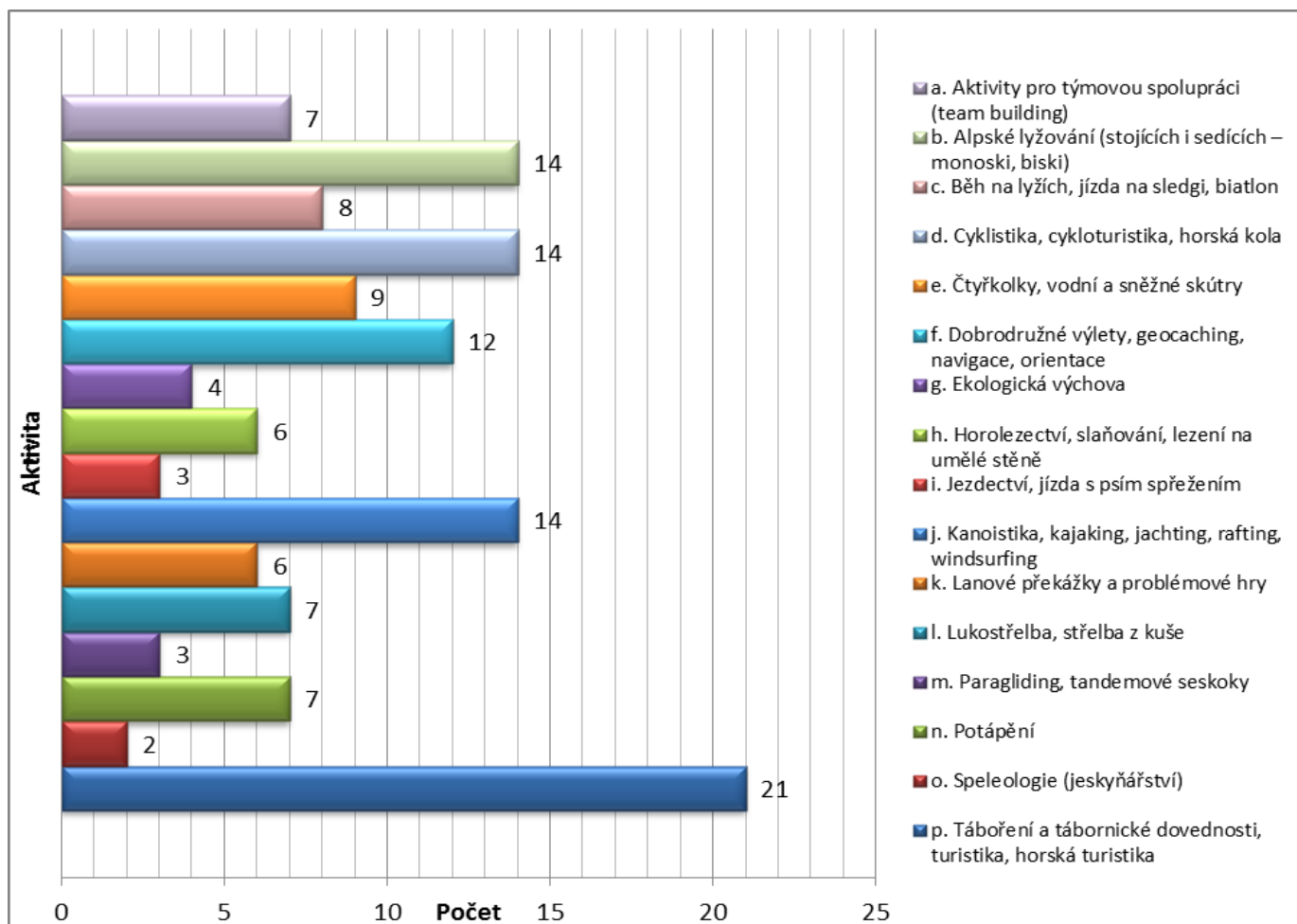
Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika v odpovědích dosáhly nejvyšší četnosti (tuto odpověď uvedlo 21 respondentů, tj. 46% z celkového počtu odpovídajících), což bylo pro mě do jisté míry překvapením.

V případě, že by se tento žebříček měl přetvořit do pomyslného programu případného outdoorového centra, bylo by dle mého soudu vhodné pro zpestření do programu zařazovat občas i aktivity, které lákají více jak 10% respondentů, tedy:

- e. Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry
- c. Běh na lyžích, jízda na sledgi, biatlon
- a. Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)
- l. Lukostřelba, střelba z kuše
- n. Potápění
- h. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně
- k. Lanové překážky a problémové hry

Tabulka č. 10 – Nejžádanější outdoorová aktivita

Odpovědi na otázku	AP	RP
a. Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)	7	15%
b. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)	14	30%
c. Běh na lyžích, jízda na sledgi, biatlon	8	17%
d. Cyklistika, cykloturistika, horská kola	14	30%
e. Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry	9	20%
f. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace	12	26%
g. Ekologická výchova	4	9%
h. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně	6	13%
i. Jezdectví, jízda s psím spřežením	3	7%
j. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing	14	30%
k. Lanové překážky a problémové hry	6	13%
l. Lukostřelba, střelba z kuše	7	15%
m. Paragliding, tandemové seskoky	3	7%
n. Potápění	7	15%
o. Speleologie (jeskyňářství)	2	4%
p. Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika	21	46%
C E L K E M (respondentů / odpovědí)	46 / 137	298%

Graf č. 9 – Nejžádanější outdoorová aktivita

5.7 Preferovaná délka kurzu

Znění sedmé otázky:

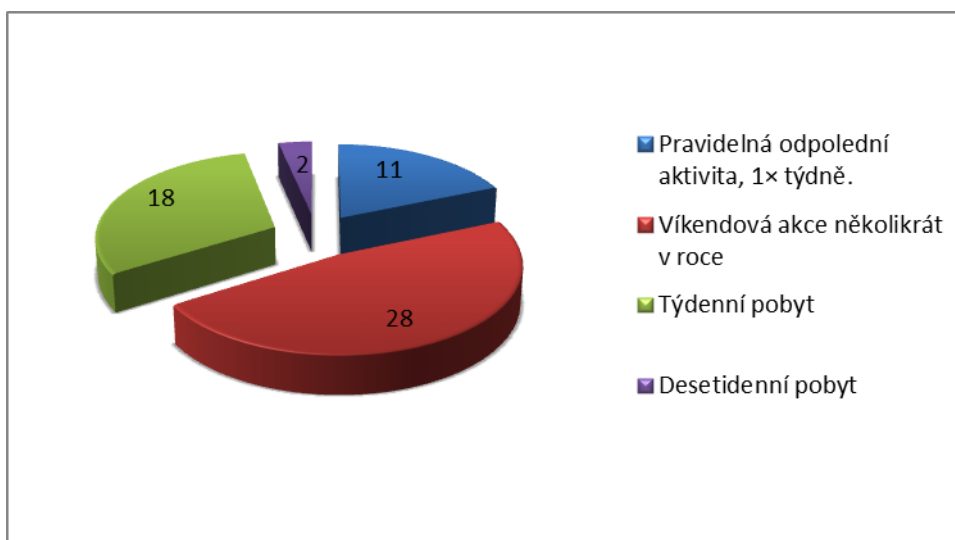
Jaká je podle vás optimální délka outdoorového kurzu?

- a. Pravidelná odpolední aktivita, 1 × týdně.*
- b. Víkendová akce několikrát v roce*
- c. Týdenní pobyt*
- d. Desetidenní pobyt*

Otázkou číslo 7 jsem se snažil od respondentů zjistit, jaká je dle jejich mínění optimální délka outdoorového kurzu. Na tuto otázku odpovědělo celkem 50 respondentů, přičemž mohli zvolit i více z navržených odpovědí. V tabulce č. 11 a grafu č. 10 jsou uvedeny výsledky vztahované k celkovému počtu odpovědí (celkem 59 odpovědí). Jako nejžádanější typ aktivity dle tohoto průzkumu vychází víkendová aktivita několikrát v roce (celkem 28 odpovědí což je 47% z celkového počtu).

Tabulka č. 11 – Preferovaná délka kurzu

Odpovědi na otázku	AP	RP
Pravidelná odpolední aktivita, 1× týdně	11	19%
Víkendová akce několikrát v roce	28	47%
Týdenní pobyt	18	31%
Desetidenní pobyt	2	3%
CELKEM	59	100%

Graf č. 10 – Preferovaná délka kurzu

5.8 Preferovaná dojezdová vzdálenost do outdoorového centra

Znění osmé otázky:

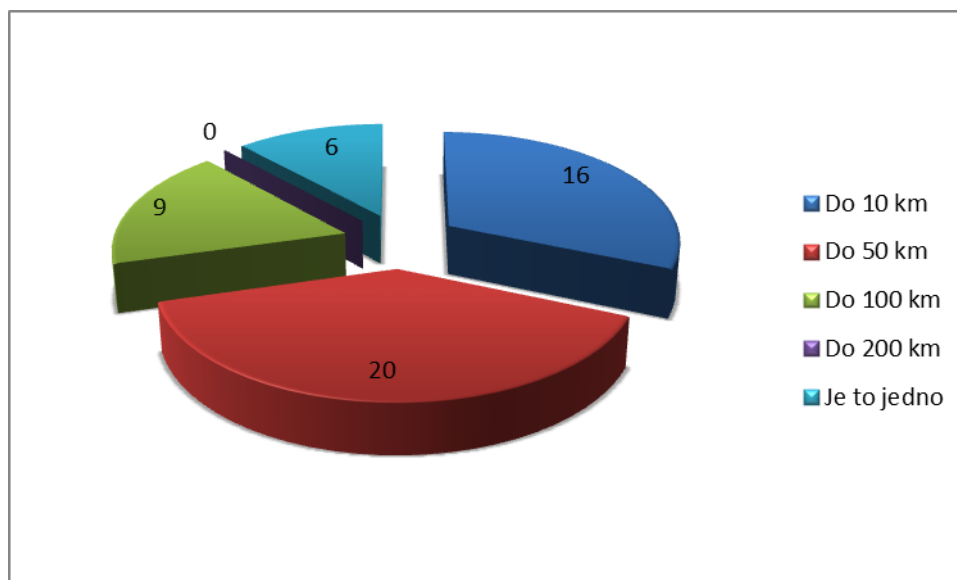
Jaká je pro vás optimální „dojezdová“ vzdálenost do outdoorového centra?

- a. Do 10 km
- b. Do 50 km
- c. Do 100 km
- d. Do 200 km
- e. Je to jedno

Z celkového počtu 51 odpovědí 16 (31%) respondentů odpovědělo do 10 km, 20 (39%) respondentů odpovědělo do 50 km, 9 (18%) respondentů odpovědělo do 100 km a 6 (12%) respondentů odpovědělo, že dojezdová vzdálenost do outdoorového centra může být libovolná.

Tabulka č. 12 – Preferovaná dojezdová vzdálenost do outdoorového centra

Odpovědi na otázku	AP	RP
Do 10 km	16	31%
Do 50 km	20	39%
Do 100 km	9	18%
Do 200 km	0	0%
Je to jedno	6	12%
CELKEM	51	100%

Graf č. 11 – Preferovaná dojezdová vzdálenost do outdoorového centra

5.9 Přijatelné náklady

Znění deváté otázky:

Jaké jsou pro vás přijatelné kompletní finanční náklady v přepočtu na jeden den (strava, cestovné, instruktor, zapůjčení sportovního vybavení a speciálního oblečení)?

- a. 250,- Kč
- b. 500,- Kč
- c. 1000,- Kč
- d. 2000,- Kč
- e. Jiná (jaká)

V deváté otázce respondenti odpovídali vcelku dle mého očekávání. Předpokládal jsem, že celková částka, kterou jsou ochotni do kurzu investovat, bude spíše v nižší úrovni navrženého spektra. Na otázku odpovědělo celkem 52 respondentů, přičemž více jak polovina (29 odpovědí, tj. 50%) se shodla na částce 500,- Kč.

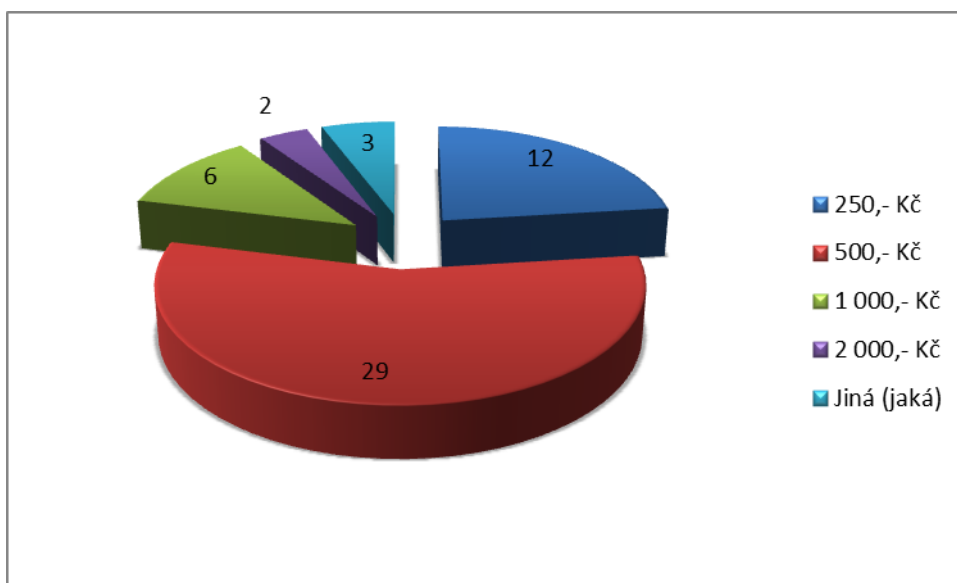
Tři respondenti odpověděli, že je pro ně optimální jiná částka a byly to následující odpovědi:

- Čím méně tím lépe
- Řešení, které nevyjde o moc draž než běžný život
- Zdarma

Bližší rozdělení jednotlivých odpovědí ukazuje tabulka č. 13 a graf č. 12.

Tabulka č. 13 – Přijatelné náklady

Odpovědi na otázku	AP	RP
250,- Kč	12	23%
500,- Kč	29	56%
1 000,- Kč	6	12%
2 000,- Kč	2	4%
Jiná (jaká)	3	6%
CELKEM	52	100%

Graf č. 12 – Přijatelné náklady

5.10 Smysluplnost outdoorových aktivit

Znění desáté otázky:

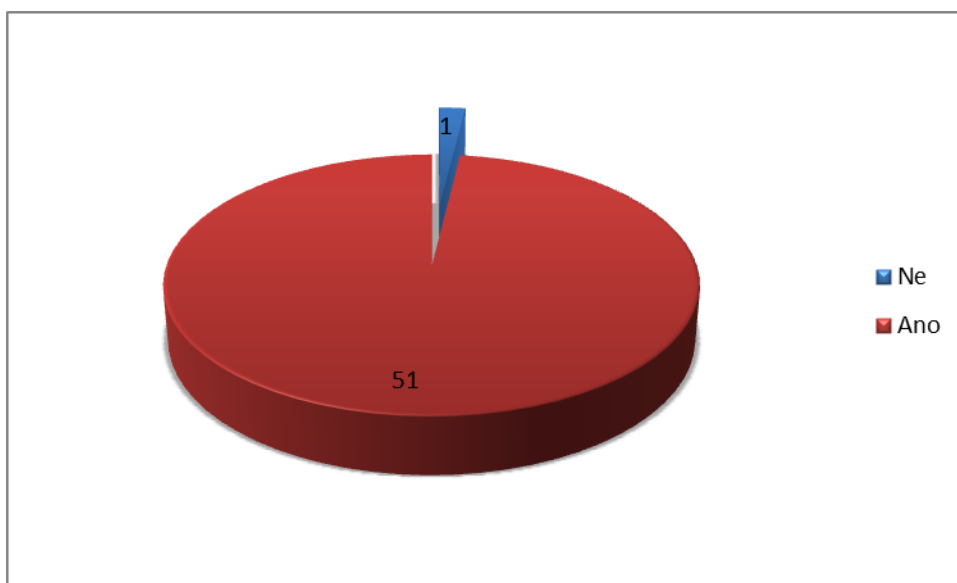
Mají outdoorové aktivity zaměřené na zdravotně postižené podle vás smysl?

- a. Ano
- b. Ne

Poslední otázka by se dala v kontextu této práce nazvat jako nahodilou, jelikož sám předpokládám, že outdoorové aktivity pro zdravotně postižené smysl mají. Přesto jsem neodolal a dotazník uzavřel právě otázkou o smysluplnosti. Z celkových 52 odpovědí se 51 respondentů vyjádřilo, že smysl mají.

Tabulka č. 14 – Smysluplnost outdoorových aktivit

Odpovědi na otázku	AP	RP
Ne	1	2%
Ano	51	98%
CELKEM	52	100%

Graf č. 13 – Smysluplnost outdoorových aktivit

6 Diskuse

Ve své diplomové práci jsem se snažil navázat na téma mé bakalářské práce (Trčka, 2008) a pokračovat v průzkumu míry zájmu a povědomí mezi potencionálními klienty centra zaměřujícího se na outdoorové aktivity pro zdravotně postižené osoby. Hned v úvodu bych rád konstatoval, že situace v této oblasti se mírně zlepšila. Oproti roku 2008, kdy se mi nepovedlo nalézt žádnou práci zabývající se zmíněnou problematikou, abych svá tehdejší šetření mohl porovnat, při přípravě literatury pro práci diplomovou jsem na obdobně zaměřené práce narazil. Pro hledání relevantních prací jsem využil univerzitní síť a také server <http://www.theses.cz/>. Pro vyhledávání jsem volil klíčová slova „outdoor“ a „zdravotně postižení“. Prací, obsahujících tato klíčová slova v referenčních odkazech, bylo několik desítek, avšak tématu rozebíraném v mé diplomové práci, se věnovalo jen pár prací. Níže uvádím tři práce, které se dané problematiky dotýkají nejvíce. Jedná se o bakalářské práce publikované počátkem roku 2011 na Univerzitě Palackého v Olomouci a Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích (Šindelková, 2011; Plojharová, 2011; Klimešová, 2011). Dle data publikace těchto prací si dovoluji usoudit, že situace v oblasti zájmu o outdoorové aktivity zdravotně postižených by se mohla v budoucnu i zlepšit, pokud se tito autoři budou i ve svém dalším studiu zabývat stejnou problematikou.

Plojharová (2011) se ve své práci věnuje zážitkovým a volnočasovým aktivitám tělesně postižených v jihočeském regionu. Pomocí dotazníků provádí průzkum mezi osmi nevládními, neziskovými organizacemi a zjišťuje rozsah nabízených aktivit. Žádná ze zkoumaných organizací nenabízí přímo outdoorové aktivity, kterým se věnuji v této práci, přesto můžeme v odpovědích nalézt informace o výchově pomocí dobrodružství. Organizace uváděné v této práci mají spíše regionální charakter a své služby nabízejí zejména svým vlastním členům.

Druhou prací, na kterou jsem při svém zkoumání narazil, je bakalářská práce Šindelkové (2011). Tato práce se také nevěnuje přímo oblasti outdoorových aktivit pro zdravotně postižené, ale zaměřuje se na dramaturgii a evaluaci vzdělávacího kurzu v oblasti aplikovaných pohybových aktivit. Popisuje průběh zážitkového kurzu pro studenty prezenčního i kombinovaného studia Aplikovaných pohybových aktivit FTK

UP v Olomouci. Práce na obdobné téma zajisté nalezneme i v knihovně FTVS UK, při své práci jsem se však snažil čerpat informace i pracovišť mimo mateřskou fakultu, proto ji zde zmiňuji. V práci Šindelkové nalezneme krátký výčet organizací věnujících se outdoorovým aktivitám zdravotně postižených s celorepublikovou i regionální působností a stručné informace o provozování APA v letní přírodě. Za zmínku stojí též ilustrativní obrázek 11. a 12. zobrazující návrh lanového centra pro vozičkáře z práce Urbanovského (2005). Zdroj se mi bohužel pro bližší studium nepodařilo na veřejně přístupných místech dohledat. Z práce Šindelkové lze určitě čerpat podněty pro přípravu outdoorových programů pro zdravotně postižené i informace o sdruženích věnujících outdoorovým aktivitám ZdP. Osobně jsem pak z této práce načerpal i další zkušenost. Fotografie zobrazená na straně 36, zobrazující slaňování vozičkáře z hradeb, pochází z mého soukromého archivu, bohužel však u ní není uveden (citován) správný zdroj.

Poslední prací, kterou bych na tomto místě rád uvedl je bakalářská práce Klimešové (2011), věnující se adrenalinovým sportům tělesně postižených. V práci nalezneme stručný přehled sportovních organizací zdravotně postižených v České republice, výčet adrenalinových sportů, kterým se mohou tělesně postižení věnovat a informace o osmi sdruženích v České republice, která svým členům a klientům nabízejí adrenalinové zážitky. Na pět z těchto organizací jsem narazil i při svém sběru informací a jsou uvedeny v kapitole 2.4 této práce. Občanské sdružení Černí koně, Rafting Club Handicap a Sportovní klub vozičkářů Frýdek-Místek neuvádím a jsou pro mě další inspirací v hledání.

Klimešová se dále ve své práci věnuje dotazníkovému šetření mezi tělesně postiženými Olomouckého kraje a zjišťuje, do jaké míry se setkávají a zajímají o adrenalinové sporty (zde si myslím, že mnou používaný termín outdoorové aktivity lze částečně zaměnit s termínem Klimešové - adrenalinové sporty). Záměr práce Klimešové je podobný jako záměr mé diplomové práce a v určitých aspektech se dají naše výsledky porovnávat. Klimešová dochází k závěru, že tělesně postižení mají zájem o provozování adrenalinových sportů, někteří se s takovými sporty setkali, ale nemají příliš povědomí o organizacích a sdruženích, která takovéto aktivity nabízejí. Zmiňuje také, že zahraničí je v tomto ohledu pestřejší, konkrétní informace o zahraničí však nepodává. Dalo by se říci, že došla ke stejnému závěru, jako já ve své bakalářské práci.

V České republice existují organizace a spolky, které se věnují přípravě outdoorových programů pro zdravotně postižené. Programy nabízené středisky a organizacemi v České republice jsou nahodilé, žádná z organizací nepracuje jako stálé profesionální středisko s celoročním provozem a nabídkou programů. (Trčka, 2008).

Pokud mám provést stručné shrnutí výsledků šetření z praktické části mé práce, docházím k následujícímu.

Stávající stav:

- 1) Téměř tři čtvrtiny oslovených respondentů má osobní zkušenost s outdoorovými aktivitami.
- 2) Mezi nejčastěji provozované aktivity patří:
 - a. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)
 - b. Cyklistika, cykloturistika, horská kola
 - c. Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika
 - d. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing
 - e. Lukostřelba, střelba z kuše
 - f. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně
 - g. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace
- 3) Více jak polovina dotázaných respondentů provozuje outdoorové aktivity jako občasnou mimoškolní činnost.
- 4) Více jak polovina dotázaných zná sdružení, či organizaci věnující se outdoorovým aktivitám pro zdravotně postižené.

Možnost pro rozvoj:

- 1) Mezi nejžádanější outdoorové aktivity, které by respondenti rádi provozovali, patří:
 - a. Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika
 - b. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)

- c. Cyklistika, cykloturistika, horská kola
 - d. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing
 - e. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace
- 2) Téměř polovina respondentů by k provozování outdoorových aktivit preferovala víkendové akce provozované několikrát v roce.
 - 3) Nejvyšší počet respondentů je ochoten cestovat do outdoorového centra do vzdálenosti 50 km.
 - 4) Náklady na pobyt, které pokryjí stravu, cestovné, instruktora, zapůjčení sportovního vybavení a speciálního oblečení v přepočtu na jeden den by neměly přesáhnout cenu 500,- Kč.
 - 5) Téměř všichni respondenti se shodli, že provozování outdoorových aktivit pro zdravotně postižené má smysl.

Ve své bakalářské práci (Trčka, 2008) jsem popisoval svou zkušenost z pobytu v centru Bendrigg Trust ve Velké Británii a hledal další inspiraci v zahraničí. Výsledky tenkrát nebyly příliš příznivé a musím konstatovat, že tento stav se v České republice prozatím příliš nezměnil. Při novém průzkumu situace v Čechách jsem sice objevil více sdružení, než v roce 2008, avšak žádné stálé profesionální středisko s celoročním provozem a nabídkou programů tu stále není, i když poptávka po outdoorových aktivitách mezi zdravotně postiženými je.

7 Závěr

Jako hlavní cíl této práce jsem si vytkl podrobnější přípravu odborné argumentace pro zřízení profesionálního střediska nabízejícího outdoorové aktivity pro zdravotně postižené osoby v České republice. Díky detailnímu prozkoumání zájmu o outdoorové programy pro zdravotně postižené v České republice právě mezi zdravotně postiženými a pracovníky se ZdP mám za to, že se povedlo získat základní materiál pro přípravu vlastního projektu zbudování stálého outdoorového centra pro zdravotně postižené osoby.

Na základě studia literatury a konzultace s odbornými pracovníky jsem v kapitole 2.3.2 (Provozované outdoorové aktivity) sestavil rámcový program možného outdoorového střediska sestávající se z výčtu outdoorových aktivit provozovaných zdravotně postiženými. Návrh tohoto programu jsem začlenil do dotazníkové ankety a tuto jsem rozeslal mezi zdravotně postižené a pracovníky se ZdP. Navracené vyplněné dotazníky jsem vyhodnotil a konfrontoval s výsledky obdobných prací.

Mám za to, že mezi veřejností (tzn. zdravotně postiženými a pracovníky se ZdP) je zvyšující se zájem o outdoorové aktivity a že zřízení stálého profesionálního outdoorového centra zaměřeného na práci se zdravotně postiženými má smysl. Oslovení respondenti projevují zájem o:

- Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika
- Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)
- Cyklistika, cykloturistika, horská kola
- Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing
- Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace
- Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry
- Běh na lyžích, jízda na sledgi, biatlon
- Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)
- Lukostřelba, střelba z kuše

- Potápění
- Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně
- Lanové překážky a problémové hry

Věřím, že se tato práce díky svému rozsahu průzkumu v celé České republice stane přínosnou pro případné další studium oblasti outdoorových aktivit pro zdravotně postižené, případně námětem pro zpracování projektu funkčního outdoorového centra.

8 Seznam použitých zkratek

AP	Absolutní početnost
APA	Aplikované pohybové aktivity
CAMI	Computer Assisted Mailing Interview
CAWI	Computer Assisted Web Interview
CP-ISRA	Cerebral Palsy International Sports & Recreation Association
CZ	Česky
ČR	Česká republika
ČSTPS	Český svaz tělesně postižených sportovců
DM	Diabetes mellitus (cukrovka)
DMO	Dětská mozková obrna
EN	Anglicky
FTVS UK	Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze
HB	Hnutí Brontosaurus
ICIDH	International Classification of Impairments, Disabilities, and Handicaps
IPC	International Paralympic Committee
IQ	Intelligenční kvocient
JL	Janské Lázně
JUS	Jedličkův ústav a školy
o.s.	Občanské sdružení
OA	Obchodní akademie
RP	Relativní početnost
RUK	Rektorát Univerzity Karlovy

SC	Sportovní club
SK	Sportovní klub
SKV	Sportovní klub vozíčkářů
SŠ	Střední škola
TJ	Tělovýchovná jednota
UDI	United Diving Instructors
UK	Univerzita Karlova
UP	Univerzita Palackého
ZdP	Zdravotně postižený
ZPS ČR	Zdravotně postižení sportovci České republiky

9 Seznam použité literatury

- 1) CORBET, B., DOBBS, J., BONIN, B. *New Mobility Magazine's Spinal Network : The Total Wheelchair Resource Book*. Miramar Communications Inc., Malibu, 1998. 586 s. ISBN: 0-9661701-1-3
- 2) DAŘOVÁ, K. *Aplikované pohybové aktivity* : Studijní materiál k přednáškám z předmětu TV a sport zdravotně postižených. Praha : UK FTVS, 2006
- 3) FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. 1.vyd. Praha: Portál, 2000. 256s. ISBN 80-7178-367-6
- 4) GASS, MA. *Adventure Therapy: Therapeutic Applications of Adventure Programming*. Kendall : Hunt Pub Co, 1993. 520 s. ISBN 978-0787201876
- 5) HÁTLOVÁ, B. *Dobrodružná terapie – nově se rodící terapeutická metoda*. In. *Gymnasion*. 2004, č. 2, s. 19 – 25, ISSN 1214-603X
- 6) HAVENS, MD. *Bridges to Accessibility: A Primer for Including Persons With Disabilities in Adventure Curricula*. Kendall : Hunt Pub Co, 1992. 144 s. ISBN 978-0840378910
- 7) HENDL, J. *Česká kinantropologie 1* : Poznávání pomocí kvalitativního výzkumu [online]. Praha : FTVS UK, Katedra základů kinantropologie a humanitních věd, 1997. s. 19 – 28. [cit. 17. 11. 2011]. Dostupné na World Wide Web : <<http://www.ftvs.cuni.cz/hendl/index1.htm>>
- 8) HENDL, J. *Kvalitativní výzkum : základní metody a aplikace*. Praha : Portál, 2005. 408 s. ISBN 80-7367-040-2
- 9) HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. 1.vyd. Praha: Portál. 2004. 584 s. ISBN 80-820-1.
- 10) HENDL, J., BLAHUŠ, P. *Metodologie závěrečné práce*. [cit. 17. 11. 2011]. Dostupné z: <<http://www.ftvs.cuni.cz/hendl/index.htm>>
- 11) JANEČKA, Z., JEŠINA, O. *Vybrané outdoor aktivity jinak zrakově disponovaných osob v letní přírodě*. Univerzita Palackého, FTK, 2007. 62 s. ISBN: 80-2441-798-7

- 12) JEŘÁBEK, H. *Úvod do sociologie výzkumu* [online]. Praha : Carolinum, 1992 [cit. 11. 11. 2008]. Dostupné na World Wide Web : <<http://www.ftvs.cuni.cz/hendl/jerabek3/index.htm>>
- 13) JEŠINA, O. *Aplikované pohybové aktivity v zimní přírodě*. Univerzita Palackého, FTK, 2007. 39 s. ISBN: 80-2441-778-2
- 14) KARÁSKOVÁ, V., JEŠINA, O. *Pobyt dětí s lehkým mentálním postižením v letní přírodě*. Univerzita Palackého, FTK, 2007. 55 s. ISBN: 80-2441-639-5
- 15) KLIMEŠOVÁ, B. *Adrenalinové sporty u tělesně postižených* : Bakalářská práce. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2011, 56 s. Vedoucí práce Mgr. Petra Jurkovičová, Ph.D.
- 16) KREISLOVÁ, G. *Dotazníkové šetření* : Bakalářská práce. Plzeň : Západočeská Univerzita v Plzni, Fakulta aplikovaných věd, 2008. 74 s. Vedoucí práce Ing. Kateřina Vokáčová
- 17) KRUMP, L. *Pár slov o historii „Integračních kurzů“ v Prázdninové škole Lipnice a v Užitečném životě*. In. *Gymnasion*. 2004, č. 2, s. 73 – 75, ISSN 1214-603X
- 18) KUBALA, P. *National Center od Accessibility, Bradford Woods*. In. *Gymnasion*. 2004, č. 2, s. 64 – 67 ISSN 1214-603X
- 19) KUDLÁČEK, M. *Zahraniční organizace v oblasti terapeutické rekreace a aplikovaných pohybových aktivit*. In. *Gymnasion*. 2004, č. 2, s. 68 – 71, ISSN 1214-603X
- 20) KUDLÁČEK, M., VALENTA, T., MAGEROVÁ, L. *Společně v zážitkové pedagogice: Integrace osob se zdravotním postižením prostřednictvím společných zážitků*. In. *Gymnasion*. 2004, č. 2, s. 8 – 22, ISSN 1214-603X
- 21) LEBEDA, P. *Jde o společné zážitky : rozhovor s Pavlou Francovou*. In. *Gymnasion*. 2004, č. 2, s. 111 – 115, ISSN 1214-603X
- 22) LIEBERMAN, LJ., COWART, JF. *Games for People With Sensory Impairments : Strategies for Including Individuals of All Ages*. Human Kinetics, 1996. 144 s. ISBN: 978-087322-890-9

- 23) MEIER, JF., MORASH, TW., WELTON, GE. *High-Adventure Outdoor Pursuits : Organization and Leadership*. Gorsuch Scarisbrick Pub, 1987. 521 s. ISBN: 0-942280-38-5
- 24) MIKOŠKA, J. *Outdoorové sporty*. Brno : Computer Press, 2006 (1. vydání). 116 s. ISBN: 80-251-0896-1
- 25) NEUMAN, J. a kol. *Turistika a sporty v přírodě : Přehled základních znalostí a dovedností pro výchovu v přírodě*. Praha : Portál, 2000 (1. vydání). 200 s. ISBN: 80-7178-391-9
- 26) NEUMAN, J. *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*. Praha : Portál, 1998 (1. vydání). 325 s. ISBN: 80-71782-18-1
- 27) NEUMAN, J. *European Institute for Outdoor Adventure Education and Experimental Learning (EOE)*. In. *Gymnasion*. 2004, č. 2, s. 57 – 62, ISSN 1214-603X
- 28) NEUMAN, J. *Sporty, turistika a výchova v přírodě pro zdravotně postižené občany : Výběr textů pro specializovanou výuku (nerozmnoženo)*. Praha : UK FTVS, 2001. 153 s.
- 29) PACIOREK, MJ., JONES, JA. *Disability Sport and Recreation Resources : 3rd Edition*. Coper Publishing Group, 2001. ASIN: B0047TAC76
- 30) PLOJHAROVÁ, K. *Zážitkově pedagogické učení a jeho realizace u osob s tělesným postižením : Bakalářská práce*. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 2011, 64 s. Vedoucí práce Ing. Renata Švestková, Ph.D.
- 31) PUNCH, K. *Základy kvantitativního šetření*. Přel. J. Hendl 1. vyd. Praha: Portál, 2008. 152 s. Přel. z: Survey research – the basic. ISBN 978-80-7367-381-9
- 32) REITMAYEROVÁ, E., ŠMÍD, D. *Občanské sdružení Užitečný život*. In. *Gymnasion*. 2004, č. 2, s. 76 – 79, ISSN 1214-603X
- 33) SCHLEIEN, SJ., Mc AVOY, LH., LAIS, GJ., RYNDERS, JE. *Integrated Outdoor Education and Adventure Programs*. Champaign, Illinois : Sagamore publishing, 1993. 273 s. ISBN: 0-915611-59-7

- 34) SKALKOVÁ, J. *Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu*. 2.vyd. Praha: Severograf, 1985, 216 s. ISBN 14-275-85
- 35) SMITH, TE., ROLAND, CHC., HAVENS, MD., HOYT, JA. *The Theory and Practice of Challenge Education*. Kendall Hunt Pub Co, 1992. 284 s. ISBN: 0-840380-42-9
- 36) SUGERMAN, D. Inclusive outdoor education: Facilitating groups that include people with disabilities. In. *Journal of Experiential Education*. 2001, 24 (3), s. 166-172. (citováno dle KUDLÁČEK, M., VALENTA, T., MAGEROVÁ, L.)
- 37) ŠINDELKOVÁ, K. *Vzdělávací kurz v oblasti aplikovaných pohybových aktivit s prvky zážitkové pedagogiky – On The Road* : Bakalářská práce. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta tělesné kultury, 2011, 71 s. Vedoucí práce Mgr. Ondřej Ješina, Ph.D.
- 38) ŠMÍD, D., REITMAYEROVÁ, E. *Nobody is perfect aneb handicap výhodou?* In. *Gymnasion*. 2004, č. 2, s. 87 – 93, ISSN 1214-603X
- 39) ŠTĚRBOVÁ, D. *Pohybové aktivity v životě dětí s hluchoslepotou*. Univerzita Palackého, FTK, 2007. 59 s. ISBN: 80-2441-797-9
- 40) TRČKA, M. *Outdoorové aktivity a střediska pro zdravotně postižené osoby* : Bakalářská práce. Praha : Univerzita Karlova v Praze, FTVS, 2008. 72 s. Vedoucí práce Doc. PhDr. Jan Neuman, CSc.
- 41) TURČOVÁ, I. „*Terminologická džungle*“ – česká a anglická terminologie oblasti výchovy a aktivit v přírodě In. *Gymnasion*. 2007, č. 8, s. 23 – 35, ISSN 1214-603X
- 42) TURČOVÁ, I. *Diverzita české a anglické terminologie výchovných přístupů a směrů využívajících přírodu jako edukační prostředí*: Autoreferát disertační práce. Praha : UK FTVS, 2005
- 43) WINNICK, JP. *Adapted Physical Education and Sport*. Human Kinetics Publishers, Illinois, 2005. 492 s. ISBN 0-736033-24-6

Další internetové zdroje

- 1) <http://cs.wikipedia.org/wiki/Outdoor>
- 2) http://en.wikipedia.org/wiki/Outdoor_activity
- 3) <http://spb-cr.cz>
- 4) <http://www.abak.wz.cz>
- 5) <http://www.adrenalinbb.cz>
- 6) <http://www.adventureforall.org.uk>
- 7) <http://www.apavcas.cz>
- 8) <http://www.bendrigg.org.uk>
- 9) <http://www.caths.cz>
- 10) <http://www.cstps.cz>
- 11) <http://www.cuni.cz/UK-1657.html>
- 12) <http://www.ftvs.cuni.cz/outdoorcourse/index.php>
- 13) <http://www.homatahari.cz>
- 14) <http://www.jus.cz/sportovni-klub>
- 15) <http://www.mkvcr.cz>
- 16) <http://www.monoski.info>
- 17) <http://www.oajl.cz>
- 18) <http://www.oazahodonin.cz>
- 19) <http://www.paraple.cz>
- 20) <http://www.scoajl.cz>
- 21) <http://www.skakada.com>
- 22) <http://www.skvpraha.org>
- 23) <http://www.skvpraha.org/potapeni.html>
- 24) <http://www.spastic.cz>
- 25) <http://www.sport-nevidomych.cz>
- 26) <http://sportability.freecz.eu>
- 27) <http://www.team-spirit.cz/zdp.html>
- 28) <http://www.theses.cz>
- 29) <http://www.trendvozickaru.cz>
- 30) <http://www.uzitecny-zivot.cz/>

10 Seznam grafů v textu

Graf č. 1	Základní rozdělení respondentů
Graf č. 2	Vztah pracovníka se ZdP k ZdP
Graf č. 3	Druh postižení
Graf č. 4	Zkušenost s outdoorovými aktivitami
Graf č. 5	Zastoupení outdoorových aktivit
Graf č. 6	Místo provozování aktivit
Graf č. 7	Povědomí o outdoorových sdruženích
Graf č. 8	Četnost provozování outdoorových aktivit respondenty
Graf č. 9	Nejžádanější outdoorová aktivita
Graf č. 10	Preferovaná délka kurzu
Graf č. 11	Preferovaná dojezdová vzdálenost do outdoorového centra
Graf č. 12	Přijatelné náklady
Graf č. 13	Smysluplnost outdoorových aktivit

11 Seznam tabulek v textu

Tabulka č. 1	Základní rozdělení respondentů
Tabulka č. 2	Vztah pracovníka se ZdP k ZdP
Tabulka č. 3	Druh postižení
Tabulka č. 4	Zkušenost s outdoorovými aktivitami
Tabulka č. 5	Zastoupení outdoorových aktivit
Tabulka č. 6	Místo provozování aktivit
Tabulka č. 7	Povědomí o outdoorových sdruženích
Tabulka č. 8	Outdoorová centra známá respondentům
Tabulka č. 9	Četnost provozování outdoorových aktivit respondenty
Tabulka č. 10	Nejžádanější outdoorová aktivita
Tabulka č. 11	Preferovaná délka kurzu
Tabulka č. 12	Preferovaná dojezdová vzdálenost do outdoorového centra
Tabulka č. 13	Přijatelné náklady
Tabulka č. 14	Smysluplnost outdoorových aktivit

12 Seznam příloh

Příloha č. 1	První žádost o vyplnění dotazníku
Příloha č. 2	Opakovaná žádost o vyplnění dotazníku
Příloha č. 3	Dotazník
Příloha č. 4	Pracovní tabulka s vyhodnocením dotazníků první část
Příloha č. 5	Pracovní tabulka s vyhodnocením dotazníků druhá část
Příloha č. 6	Pracovní tabulka s vyhodnocením dotazníků třetí část

12.1 Příloha č. 1 - První žádost o vyplnění dotazníku

Dobrý den.

Jmenuji se Martin Trčka a po několika letech studia oboru Tělesná a pracovní výchova zdravotně postižených na FTVS UK se snažím vypracovat práci se zaměřením na Outdoorová střediska pro zdravotně postižené. Vaši adresu jsem našel ve veřejně přístupných databázích s odkazem, že jste, či zastupujete společnost (volnočasovou organizaci) věnující se zdravotně postiženým. Máme tedy minimálně společnou oblast zájmu, či práce. Rád bych se na vás obrátil s prosbou o pomoc.

V příloze Vám zasílám krátký dotazník, který jak věřím, Vás příliš nezatíží a mně zpětná vazba v další práci pomůže a posune dál.

Můžete prosím přiložený dotazník projít, vyplnit a poslat mi jej zpět (předpokládám, že vám to zabere max. 10 minut)? Můžete prosím o vyplnění dotazníku požádat i některé ze svých klientů, členů spolku, přátel, atd., kteří mají se zmíněnou problematikou (outdoorové aktivity ZdP) zkušenost?

Dotazníky bych potřeboval dostat zpět nejpozději do 27. 11. 2011. Dotazník je anonymní, pokud se mi podaří získat dostatek dotazníků zpět, výsledky bych rád využil ve své diplomové práci.

Na závěr ještě možná malé vysvětlení, co si představuji pod pojmem outdoorové středisko pro ZdP. Nejlépe to asi vystihují následující zahraniční odkazy:

<http://www.bendrigg.org.uk/>

<http://www.adventureforall.org.uk/>

kde jsou ukázky fungujících britských center a jejich programů. U nás o ničem podobném nevím, ale třeba budu mile překvapen z vašich odpovědí.

Děkuji za Váš čas, který jste mi věnovali. Vyplněný dotazník prosím zašlete zpět jako odpověď na tento e-mail (martin.trcka@seznam.cz).

12.2 Příloha č. 2 - Opakovaná žádost o vyplnění dotazníku

Milí přátelé a kolegové,

před týdnem jsem si dovolil Vás oslovit se žádostí o vyplnění dotazníku, který hodlám využít ve své práci o outdoorových centrech pro ZdP (viz text níže).

Těm z vás, kteří mi již dotazník stihli poslat zpět, velice děkuji za pomoc.

Ty z vás, kteří se k vyplnění ještě nedostali, bych přeci jen rád opětovně požádal o pomoc. V příloze zasílám dotazník pro jistotu ještě jednou (tentokrát ve formátu *.doc, jelikož se u některých respondentů vyskytly problémy s otevíráním souboru *.docx). Případně můžete tento dotazník vyplnit i on-line zde:

https://docs.google.com/spreadsheet/viewform?formkey=dHBfVGxnM09EVzZ_NZGRtTVZ0OERoanc6MQ

Nejzazší termín pro vyplnění je 27.11.2011. V případě, že vás napadl ještě někdo, kdo by mi mohl dotazník vyplnit, kdo se s problematikou outdoorových sportů pro ZdP setkává, budu rád, když mu tento e-mail přepošlete.

Ještě jednou děkuji za váš čas a budu se těšit na odpovědi. Zároveň se omlouvám všem, kterým toto oslovení bylo nepříjemné. E-mailové adresy, z nichž mi neprijdou odpovědi na dotazník, či naopak přijde zamítavé stanovisko, odstraním ze své databáze a více je nebudu používat.

Děkuji za pochopení a přeji hezký den.

12.3 Příloha č. 3 - Dotazník

Instrukce k vyplnění.

Příslušnou odpověď prosím označte tučným písmem (označit myší a stisknout klávesovou zkratka CTRL+B), případně jinou barvou písma. V případě, že vaše odpověď neodpovídá žádné z navržených, připište vlastní.

Vyplněný dotazník uložte a zašlete na adresu: martin.trcka@cygni.cz , nebo martin.trcka@seznam.cz.

- 1) Osoba, která odpovídá na dotazník je:
 - a. Pracovník se zdravotně postiženými
 - i. Rodič, či příbuzný
 - ii. Osobní asistent
 - iii. Pedagog, vychovatel
 - b. Zdravotně postižený
 - i. Tělesně
 - ii. Zrakově
 - iii. Sluchově
 - iv. Mentálně
- 2) Setkáváte se s outdoorovými sporty pro zdravotně postižené, pokud ano s jakým typem aktivity?
 - a. Ne
 - b. Ano
 - i. Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)
 - ii. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)
 - iii. Běh na lyžích, jízda na sledge, biatlon
 - iv. Cyklistika, cykloturistika, horská kola
 - v. Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry
 - vi. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace
 - vii. Ekologická výchova
 - viii. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně
 - ix. Jezdeckví, jízda s psím spřežením
 - x. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing
 - xi. Lanové překážky a problémové hry
 - xii. Lukostřelba, střelba z kuše
 - xiii. Paragliding, tandemové seskoky
 - xiv. Potápění
 - xv. Speleologie (jeskyňářství)
 - xvi. Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika

- 3) Kde se setkáváte s outdoorovými sporty?
 - a. Aktivně se věnuji
 - b. V rámci školních kurzů
 - c. Mimoškolní občasně aktivity
- 4) Jaká znáte sdružení, organizace či spolky, které se aktivně věnují outdoorovým sportům pro zdravotně postižené (v ČR i v zahraničí)?
 - a. Prosím vyjmenovat
- 5) Jak často se věnujete Outdoorovým aktivitám?
 - a. Nevěnuji se
 - b. 1× Týdně
 - c. 2 × do měsíce
 - d. 1× do měsíce
 - e. 4× v roce
 - f. 2× v roce
 - g. 1× v roce
 - h. Nepravidelně
 - i. V jiném intervalu
- 6) Jaký outdoorový sport vás nejvíce láká?
 - a. Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)
 - b. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)
 - c. Běh na lyžích, jízda na sledge, biatlon
 - d. Cyklistika, cykloturistika, horská kola
 - e. Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry
 - f. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace
 - g. Ekologická výchova
 - h. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně
 - i. Jezdectví, jízda s psím spřežením
 - j. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing
 - k. Lanové překážky a problémové hry
 - l. Lukostřelba, střelba z kuše
 - m. Paragliding, tandemové seskoky
 - n. Potápění
 - o. Speleologie (jeskyňářství)
 - p. Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika
- 7) Jaká je podle vás optimální délka outdoorového kurzu?
 - a. Pravidelná odpolední aktivita, 1× týdně.
 - b. Víkendová akce několikrát v roce
 - c. Týdenní pobyt
 - d. Desetidenní pobyt
- 8) Jaká je pro vás optimální „dojezdová“ vzdálenost do outdoorového centra
 - a. Do 10 km
 - b. Do 50 km

- c. Do 100 km
 - d. Do 200 km
 - e. Je to jedno
- 9) Jaké jsou pro vás přijatelné kompletní finanční náklady v přepočtu na jeden den (strava, cestovné, instruktor, zapůjčení sportovního vybavení a speciálního oblečení).
- a. 250,- Kč
 - b. 500,- Kč
 - c. 1000,- Kč
 - d. 2000,- Kč
 - e. Jiná (jaká)
- 10) Mají outdoorové aktivity zaměřené na zdravotně postižené podle vás smysl?
- a. Ano
 - b. Ne

12.4 Příloha č. 4 - Pracovní tabulka s vyhodnocením dotazníků první část

OTÁZKA		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1) Osoba, která odpovídá na dotazník je:																						
a. Pracovník se zdravotně postiženými	36	x	x		x				x	x	x		x	x	x	x			x		x	x
i. Rodič, či příbuzný	11		x								x											
ii. Osobní asistent	9													x		x			x		x	
iii. Pedagog, vychovatel	16	x			x				x	x			x		x							x
b. Zdravotně postižený	16			x		x	x	x				x					x	x		x		
i. Tělesně	11			x		x	x	x				x					x			x		
ii. Zrakově	3																	x				
iii. Sluchově	4			x						x												
iv. Mentálně	1																					
2) Setkáváte se s outdoorovými sporty pro zdravotně postižené, pokud ano s jakým typem aktivity?																						
a. Ne	14			x					x			x		x	x	x						
b. Ano	38	x	x		x	x	x	x		x	x		x				x	x	x	x	x	x
i. Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)	6					x				x												
ii. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)	21	x	x		x		x	x		x	x		x				x					x
iii. Běh na lyžích, jízda na sledgi, biatlon	6						x	x											x			
iv. Cyklistika, cykloturistika, horská kola	20	x					x	x		x			x						x	x		
v. Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry	4							x									x					
vi. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace	10		x			x					x											x
vii. Ekologická výchova	2																					
viii. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně	12	x	x		x					x	x		x									
ix. Jezdecktví, jízda s psím spřežením	6	x	x																			
x. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing	15	x	x		x	x	x										x					

xi. Lanové překážky a problémové hry	6						x				x											
xii. Lukostřelba, střelba z kuše	13	x	x				x	x			x	x										
xiii. Paragliding, tandemové seskoky	1																					
xiv. Potápění	4	x					x	x														
xv. Speleologie (jeskyňářství)	1							x														
xvi. Táboření a táborské dovednosti, turistika, horská turistika	20						x				x								x	x	x	
3) Kde se setkáváte s outdoorovými sporty?																						
a. Aktivně se věnuji	11							x		x									x			x
b. V rámci školních kurzů	9							x		x												
c. Mimoškolní občasně aktivity	26	x	x		x	x	x	x		x	x		x						x	x		
4) Jaká znáte sdružení, organizace či spolky, které se aktivně věnují outdoorovým sportům pro zdravotně postižené (v ČR i v zahraničí)?																						
a. Proším vyjmenovat	28	x	x		x	x	x	x		x	x		x						x	x	x	x
5) Jak často se věnujete Outdoorovým aktivitám?																						
a. Nevěnuji se	17			x	x					x			x		x	x	x					
b. 1× Týdně	3		x					x														
c. 2 × do měsíce	4	x										x										
d. 1× do měsíce	3																		x			x
e. 4× v roce	1																					
f. 2× v roce	1																					x
g. 1× v roce	2																					
h. Nepravidelně	17						x				x								x			x
i. V jiném intervalu	4								x													x
6) Jaký outdoorový sport vás nejvíce láká?																						
a. Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)	7						x						x	x								
b. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)	14							x		x	x								x			x
c. Běh na lyžích, jízda na sledge, biatlon	8	x	x					x														

d. Cyklistika, cykloturistika, horská kola	14		x		x		x	x												
e. Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry	9					x		x			x						x			
f. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace	12	x	x			x		x	x		x									x
g. Ekologická výchova	4	x	x			x														x
h. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně	6					x		x			x									
i. Jezdectví, jízda s psím spřežením	3																			x
j. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing	14	x				x	x				x									x
k. Lanové překážky a problémové hry	6					x														x
l. Lukostřelba, střelba z kuše	7		x								x									x
m. Paragliding, tandemové seskoky	3					x														
n. Potápění	7					x		x												x
o. Speleologie (jeskyňářství)	2							x												
p. Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika	21	x	x			x					x	x								x
7) Jaká je podle vás optimální délka outdoorového kurzu?																				
a. Pravidelná odpolední aktivita, 1x týdně.	11							x												x
b. Víkendová akce několikrát v roce	28	x	x	x		x					x									x
c. Týdenní pobyt	18					x	x				x									x
d. Desetidenní pobyt	2										x									
Jiná	0																			
8) Jaká je pro vás optimální „dojezdová“ vzdálenost do outdoorového centra																				
a. Do 10 km	16					x					x	x								x
b. Do 50 km	20	x	x																	x
c. Do 100 km	9																			x
d. Do 200 km	0																			
e. Je to jedno	6																			x
9) Jaké jsou pro vás přijatelné kompletní finanční náklady v přepočtu na jeden den (strava, cestovné, instruktor, zapůjčení sportovního vybavení a speciálního oblečení).																				

a. 250,- Kč	12			x											x	x			x		x		
b. 500,- Kč	29				x	x	x					x	x				x			x			x
c. 1000,- Kč	6								x	x	x												x
d. 2000,- Kč	2	x	x																				
e. Jiná (jaká)	3																						
čím méně tím lépe																							
řešení, které nevyjde o moc draž než běžný život.																							
10) Mají outdoorové aktivity zaměřené na zdravotně postižené podle vás smysl?																							
a. Ano	51	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x
b. ne	1														x								

12.5 Příloha č. 5 - Pracovní tabulka s vyhodnocením dotazníků druhá část

OTÁZKA		22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
1) Osoba, která odpovídá na dotazník je:																							
a. Pracovník se zdravotně postiženými	36	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
i. Rodič, či příbuzný	11		x	x									x		x			x	x				x
ii. Osobní asistent	9							x	x									x					
iii. Pedagog, vychovatel	16	x				x	x			x		x	x								x		
b. Zdravotně postižený	16			x							x				x		x						x
i. Tělesně	11														x		x						
ii. Zrakově	3			x							x												
iii. Sluchově	4																						x
iv. Mentálně	1														x								
2) Setkáváte se s outdoorovými sporty pro zdravotně postižené, pokud ano s jakým typem aktivity?																							
a. Ne	14		x	x															x		x		x
b. Ano	38	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
i. Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)	6	x															x					x	
ii. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)	21					x		x		x			x	x	x		x	x		x			
iii. Běh na lyžích, jízda na sledge, biatlon	6			x							x		x										
iv. Cyklistika, cykloturistika, horská kola	20			x				x		x	x	x				x	x	x				x	
v. Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry	4																x	x					
vi. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace	10													x	x		x	x					
vii. Ekologická výchova	2	x										x											
viii. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně	12					x							x	x	x		x						
ix. Jezdeckví, jízda s psím spřežením	6														x		x			x			
x. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing	15			x		x				x	x	x	x		x		x	x					

xi. Lanové překážky a problémové hry	6															x	x					
xii. Lukostřelba, střelba z kuše	13						x			x						x	x					
xiii. Paragliding, tandemové seskoky	1																					
xiv. Potápění	4															x						
xv. Speleologie (jeskyňářství)	1																					
xvi. Táboření a táborské dovednosti, turistika, horská turistika	20		x		x	x		x	x	x			x	x	x		x					x
3) Kde se setkáváte s outdoorovými sporty?																						
a. Aktivně se věnuji	11					x				x		x				x	x					x
b. V rámci školních kurzů	9				x					x	x	x					x			x		
c. Mimoškolní občasně aktivity	26	x		x			x	x	x	x			x	x	x					x		x
4) Jaká znáte sdružení, organizace či spolky, které se aktivně věnují outdoorovým sportům pro zdravotně postižené (v ČR i v zahraničí)?																						
a. Prosím vyjmenovat	28		x		x			x	x	x		x	x	x		x	x			x		x
5) Jak často se věnujete Outdoorovým aktivitám?																						
a. Nevěnuji se	17	x	x		x													x		x		x
b. 1× Týdně	3													x								
c. 2 × do měsíce	4																					
d. 1× do měsíce	3																x					
e. 4× v roce	1					x																
f. 2× v roce	1																					
g. 1× v roce	2							x														
h. Nepravidelně	17		x				x		x	x					x		x			x		x
i. V jiném intervalu	4																					
6) Jaký outdoorový sport vás nejvíce láká?																						
a. Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)	7																	x	x			x
b. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)	14		x						x				x		x		x	x		x		x
c. Běh na lyžích, jízda na sledgi, biatlon	8			x																		x

d. Cyklistika, cykloturistika, horská kola	14			x						x	x			x	x	x			x		x		
e. Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry	9						x		x				x										
f. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace	12												x		x	x							
g. Ekologická výchova	4																						
h. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně	6										x					x							
i. Jezdectví, jízda s psím spřežením	3																		x	x			
j. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing	14			x		x			x	x		x		x		x			x				
k. Lanové překážky a problémové hry	6											x				x							
l. Lukostřelba, střelba z kuše	7						x						x	x									
m. Paragliding, tandemové seskoky	3																						
n. Potápění	7			x																x			
o. Speleologie (jeskyňářství)	2														x								
p. Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika	21						x		x		x	x		x		x				x	x		
7) Jaká je podle vás optimální délka outdoorového kurzu?																							
a. Pravidelná odpolední aktivita, 1x týdně.	11	x			x	x					x					x					x	x	
b. Víkendová akce několikrát v roce	28			x	x			x	x			x		x	x					x			
c. Týdenní pobyt	18				x				x	x	x	x									x		
d. Desetidenní pobyt	2															x							
Jiná	0																						
8) Jaká je pro vás optimální „dojezdová“ vzdálenost do outdoorového centra																							
a. Do 10 km	16	x				x					x	x	x									x	x
b. Do 50 km	20			x										x						x	x	x	
c. Do 100 km	9						x	x	x							x					x		
d. Do 200 km	0																						
e. Je to jedno	6				x																		
9) Jaké jsou pro vás přijatelné kompletní finanční náklady v přepočtu na jeden den (strava, cestovné, instruktor, zapůjčení sportovního vybavení a speciálního oblečení).																							

a. 250,- Kč	12			x	x		x									x			x			x		
b. 500,- Kč	29					x		x	x	x	x	x		x		x	x		x	x		x	x	
c. 1000,- Kč	6		x											x										
d. 2000,- Kč	2																							
e. Jiná (jaká)	3																							
10) Mají outdoorové aktivity zaměřené na zdravotně postižené podle vás smysl?																								
a. Ano	51	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
b. ne	1																							

12.6 Příloha č. 6 - Pracovní tabulka s vyhodnocením dotazníků třetí část

OTÁZKA		44	45	46	47	48	49	50	51	52
1) Osoba, která odpovídá na dotazník je:										
a. Pracovník se zdravotně postiženými	36		x	x	x	x	x		x	
i. Rodič, či příbuzný	11		x				x			
ii. Osobní asistent	9			x					x	
iii. Pedagog, vychovatel	16				x	x				
b. Zdravotně postižený	16	x						x		x
i. Tělesně	11	x						x		
ii. Zrakově	3									
iii. Sluchově	4									x
iv. Mentálně	1									
2) Setkáváte se s outdoorovými sporty pro zdravotně postižené, pokud ano s jakým typem aktivity?										
a. Ne	14	x		x						x
b. Ano	38		x		x	x	x	x	x	
i. Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)	6							x		
ii. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)	21						x	x		
iii. Běh na lyžích, jízda na sledge, biatlon	6									
iv. Cyklistika, cykloturistika, horská kola	20		x		x	x				
v. Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry	4									
vi. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace	10						x	x		
vii. Ekologická výchova	2									
viii. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně	12						x			
ix. Jezdectví, jízda s psím spřežením	6						x			
x. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing	15									

xi. Lanové překážky a problémové hry	6							x		
xii. Lukostřelba, střelba z kuše	13			x						
xiii. Paragliding, tandemové seskoky	1							x		
xiv. Potápění	4									
xv. Speleologie (jeskyňářství)	1									
xvi. Táboření a táborské dovednosti, turistika, horská turistika	20		x			x	x			
3) Kde se setkáváte s outdoorovými sporty?										
a. Aktivně se věnuji	11					x				
b. V rámci školních kurzů	9								x	
c. Mimoškolní občasně aktivity	26		x		x		x	x		
4) Jaká znáte sdružení, organizace či spolky, které se aktivně věnují outdoorovým sportům pro zdravotně postižené (v ČR i v zahraničí)?										
a. Prosím vyjmenovat	28				x	x	x			
5) Jak často se věnujete Outdoorovým aktivitám?										
a. Nevěnuji se	17	x		x	x					x
b. 1× Týdně	3									
c. 2 × do měsíce	4					x				
d. 1× do měsíce	3									
e. 4× v roce	1									
f. 2× v roce	1									
g. 1× v roce	2									
h. Nepravidelně	17		x				x	x	x	
i. V jiném intervalu	4									
6) Jaký outdoorový sport vás nejvíce láká?										
a. Aktivity pro týmovou spolupráci (team building)	7									
b. Alpské lyžování (stojících i sedících – monoski, biski)	14							x		
c. Běh na lyžích, jízda na sledgi, biatlon	8									

d. Cyklistika, cykloturistika, horská kola	14		x	x							
e. Čtyřkolky, vodní a sněžné skútry	9						x			x	
f. Dobrodružné výlety, geocaching, navigace, orientace	12					x					
g. Ekologická výchova	4										
h. Horolezectví, slaňování, lezení na umělé stěně	6								x		
i. Jezdectví, jízda s psím spřežením	3										
j. Kanoistika, kajaking, jachting, rafting, windsurfing	14										
k. Lanové překážky a problémové hry	6				x				x		
l. Lukostřelba, střelba z kuše	7			x							
m. Paragliding, tandemové seskoky	3	x						x			
n. Potápění	7			x							
o. Speleologie (jeskyňářství)	2										
p. Táboření a tábornické dovednosti, turistika, horská turistika	21			x		x					x
7) Jaká je podle vás optimální délka outdoorového kurzu?											
a. Pravidelná odpolední aktivita, 1x týdně.	11				x					x	
b. Víkendová akce několikrát v roce	28	x		x		x	x	x			
c. Týdenní pobyt	18		x								
d. Desetidenní pobyt	2										
Jiná	0										
8) Jaká je pro vás optimální „dojezdová“ vzdálenost do outdoorového centra											
a. Do 10 km	16				x					x	x
b. Do 50 km	20	x		x					x		
c. Do 100 km	9		x								
d. Do 200 km	0										
e. Je to jedno	6					x	x				
9) Jaké jsou pro vás přijatelné kompletní finanční náklady v přepočtu na jeden den (strava, cestovné, instruktor, zapůjčení sportovního vybavení a speciálního oblečení).											

a. 250,- Kč	12										x
b. 500,- Kč	29	x	x	x	x	x	x	x	x		
c. 1000,- Kč	6										
d. 2000,- Kč	2										
e. Jiná (jaká)	3										
10) Mají outdoorové aktivity zaměřené na zdravotně postižené podle vás smysl?											
a. Ano	51	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
b. ne	1										